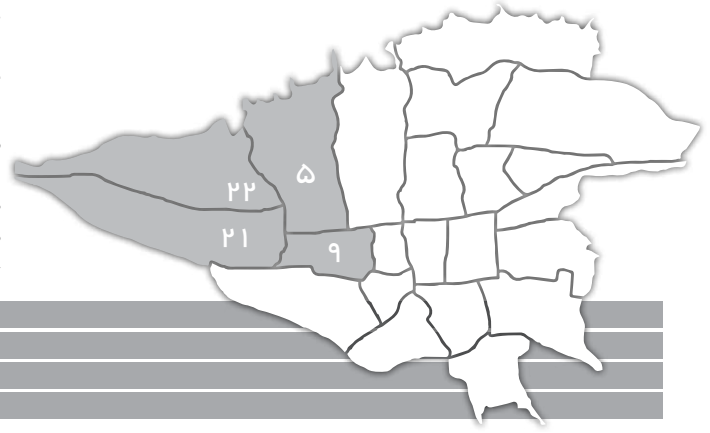

بررسی کسب و کار کارگران فصلی در روزهای شیوع بیماری ویروسی

بالا تر از ترس جان

ساعات‌ها کنار میدان‌ها و معابر پر رفت‌وآمد می‌نشینند تا شاید بخت با آنها یار باشد و بار و مصالح ساختمان‌خانه‌ای را بر دوش بکشند و با تارک شدن هوا، دست پر راهی خانه و کاشانه‌شان شوند. لحظه‌ای که خودرویی به چند متری‌شان می‌رسد و می‌ایستد، همه کارگران دور و برش جمع می‌شوند و حتی اگر با زبان تقاضایشان را مطرح نکنند.

- دوشنبه
- ۱۰ شهریور ۱۳۹۹
- سال شانزدهم / شماره ۷۶۷
- صفحه ۱۶

کودکان وردآوردی رایگان در مدرسه فوتبال محله آموزش می‌بینند

کشف

فوتبالیست‌های

آینده

صفحه ۵

عکس: حسین تهرانی

فوتبالیست سابق تیم ملی و باشگاه پرسپولیس از برنامه متفاوت هیئت ورزشکاران تهرانسر در محرم می‌گوید

نذری‌ها

به دست یتیمان رسید

«جمشید شاه‌محمدی»، ستاره سابق «فوتبال ایران» که سال‌ها پیراهن تیم «ملی» و باشگاه‌هایی چون «پرسپولیس» و «کشاورز» را بر تن داشت...

صفحه ۶

همشهری محله از فرسودگی ساختمان‌های منطقه ۹ و دلایل کندی نوسازی این ساختمان‌ها گزارش می‌دهد

این ۱۱ هزار و ۸۸۹ پلاک فرسوده

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های محله‌های قدیمی «تهران» که با گذر زمان نمود بیشتری پیدا می‌کند، فرسودگی است.

صفحه ۱۴

1819

جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید

شرح در صفحه ۳

با تبلیغات در **همیشه برای** درست به هدف بزنید

آنتن ریک

شهرک های «آزادی» و «فرهنگیان» صاحب در مانگاه می شوند

شهروندان شهرک‌های «آزادی» و «فرهنگیان» صاحب در مانگاه می شوند. شهردار منطقه ۲۱ با اعلام این خبر، گفت: «به دنبال اجرای پروژه‌های مشارکتی شهرداری با بخش خصوصی، این بار براساس نیاز سنجی‌های انجام شده، در مانگاهی در شهرک آزادی و فرهنگیان تا پایان سال به بهره برداری می‌رسد.»

است و سرمایه گذار اقدام به ساخت می کند. البته مدت معینی به عنوان طول دوران مشارکت تعریف می‌شود.» رحمانی با تاکید بر اینکه تاکنون در منطقه ۲۱ پروژه‌های مشارکتی زیادی اجرایی شده یا در حال اجراست، گفت: «پروژه مشارکتی ساخت تقاطع غیر هم سطح بزرگراه شهید «شکری»- بلوار «کرمان خودرو»(دوگاز)، پروژه مسئولیت اجتماعی شرکتی(CSR) در ایجاد و نگهداشت فضای سبز شهری (ساخت بوستان شهکارتی بهمین) و پروژه مسئولیت اجتماعی شرکتی(CSR) در ایجاد و نگهداشت فضای سبز شهری (ساخت بوستان یک هنکارتی التیام) از مهم ترین پروژه‌های مشارکتی منطقه هستند. هم‌چنین، راه اندازی ۲ مجموعه خدمات خودرویی و کارواش در بزرگراه شهید لشکری را در برنامه داریم که به زودی در قالب پروژه مشارکتی افتتاح می‌شوند.»

غرفه ثابت فروش محصولات بانوان در پونک شمالی

غرفه ثابت فروش محصولات و دستاوردهای بانوان سرپرست خانوار در سرای محله «پونک» شمالی برپا می‌شود. مدیراداره امور بانوان شهرداری منطقه ۵، گفت: «یکی از دغدغه‌های بانوان کارآفرین سرپرست خانوار منطقه، نیاز به بازار فروش برای محصولاتشان است. برای همین، اداره امور بانوان بی‌گبر شد تا غرفه‌های دائمی در محله‌ها برپا کنند.» «فرزانه لشکری» افزود: «برای اداره امور بانوان بی‌گبر شد تا غرفه‌های دائمی در محله‌ها برپا کنند.» «فرزانه لشکری» افزود: «برای ایجاد غرفه‌ها باید شرایط و امکانات مهیا می‌شد تا بانوان بتوانند در محیط پرتردد و در عین حال ایمن، محصولات دستاوردهای خود را به فروش برسانند. برای همین، بازدیدی از مراکز فرهنگی و سراهای محله انجام و پس از بررسی‌ها به عنوان نخستین مکان، سرای محله پونک شمالی انتخاب شد.» او افزود: «کارهای مقدماتی برای راه اندازی غرفه‌های دائمی در سرای محله شروع شده است.»

آچاره

برنده مسابقه نقاشی قرنظینه گلستان: با ماندن در خانه کرونا شکست می‌خورد

«نیروانا محمد نژاد» از ساکنان محله «کوهسار» منطقه ۵ است که به تازگی به عنوان یکی از برنده‌های مسابقه «نقاشی قرنظینه گلستان» معرفی شد که از شهردار تهران لوح تقدیر گرفت. نیروانا با داشتن ۵ سال سن تاکنون آثارش در ۵ نمایشگاه انفرادی و گروهی به نمایش در آمده است که در این میان می‌توان به نمایشگاه انفرادی «لکه‌های بکر» گالری «ژنوس» در ۲ سالگی و نمایشگاه «سفر به عمیق خیال» با مضمون «شاهنامه» در ۴سالگی اشاره کرد. بیشترین همراه و مشوق نیروانا، مادرش بوده و پس از اطلاع از برپایی مسابقه از او خواسته تا نقاشی را بکشد. نیروانا هم خانه ای را کشیده که با پدر و مادرش در آن هستند و ۲ فرشته نگهبان از آنها در مقابل ویروس «کرونا» مراقبت می‌کنند. او می‌گوید: «در نقاشی نشان دادم که با خانه ماندن از ویروس در امان هستیم. و این بیماری شکست می‌خورد.»

مناسب سازی ۵۰۰ نقطه محله مهر آباد و شمشیری

معابر محدودده‌های «مهرآباد»، «شمشیری» و «مامزاده عبدالله» به درخواست شهروندان پس از بررسی برای ترده آسان مناسب سازی می‌شود. سرپرست شهرداری ناحیه ۲ منطقه ۹، گفت: «عملیات بهسازی و لکه گیری در معابر محله‌های مختلف ناحیه آغاز و تاکنون در ۵۰۰ نقطه با صرف ۱۳۰۰ تن آسفالت، اجرایی شده است.» «عباسعلی کارگر»، هدف از این فعالیت را روان سازی ترده شهروندان و وسایل نقلیه با هدف تحقق رویکرد مدیریت شهری مبتنی بر «تهران؛ شهری برای همه» دانست و افزود: «این عملیات هم‌چنان ادامه دارد و با توجه به نیاز سنجی‌های انجام شده و در صورت اعلام شهروندان، اجرایی می‌شود.»

پایانه تاکسی و اتوبوس روشن شد

مشکلات خاموشی ایستگاه اتوبوس، تاکسی و مترو «چیتگر» به درخواست شهروندان و رانندگان برطرف شد. معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار، منطقه ۲۲ با اعلام این خبر، گفت: «پس از شناسایی و بررسی مشکلات مطرح شده از سوی شهروندان و کارکنان شرکت واحد اتوبوسرانی و تاکسیرانی در زمینه خاموشی

میز خبر

پسماند بدهید جایزه بگیرید

شهروندان منطقه ۲۲، شنبه‌ها با تحویل پسماندهای خشک، از جوایز و خدمات ویژه بهره‌مند می‌شوند. معاون خدمات شهری و محیط زیست شهردار منطقه ۲۲ گفت: «از ابتدای شهریور ماه، طرح «شنبه‌های بدون پسماند» در منطقه با هدف مدیریت بهینه پسماندهای شهری، کاهش تولید پسماند و ترویج فرهنگ تفکیک در مبدأ، آغاز شده است.» «حسان صفایی» افزود: «در این طرح، شهروندان با تحویل پسماندهای خشک خود به غرفه‌های بازیافت یا نیروهای مراجعه کننده به در منازل (از ساعت ۸ تا ۱۲) می‌توانند کود «کمپوست» و کیسه مخصوص جمع آوری پسماند خشک به همراه لامپ «LED» در ازای ارائه پسماندهای الکترونیک و... تحویل بگیرند.» او با اشاره به اینکه هم‌زمان در پایان ماه از فعال ترین شهروندان و غرفه‌داران تقدیر خواهد شد، افزود: «زمان جمع آوری پسماندها و چگونگی اجرای این طرح از طریق تابلوهای تبلیغاتی، ناوگان اتوبوس‌های درون شهری، غرفه‌های جمع آوری پسماند و فضای مجازی به اطلاع شهروندان می‌رسد.»

«رزمایش مومنانه» به سبک فوتبالیست‌ها

مسابقه فوتبال دوستانه در قالب «رزمایش مومنانه»، بین فوتبالیست‌ها و پیشکسوتان ورزش با کودکان «سولقان» برگزار می‌شود. معاون اجتماعی و فرهنگی شهردار منطقه ۵، گفت: «کمک، همیشه مادی نیست. گاه می‌توان با شیوه‌های مختلف لبخند رضایت را در افراد ایجاد کرد و با توجه به اینکه ورزش و به ویژه فوتبال، این قدرت را دارد تا در مقابل معضلات اجتماعی بایستد و سرنوشتی را که همگان برای کودکان حاشیه شهر و مناطق محروم تصور هستند، تغییر دهد، پیش بینی شد تا رزمایش کمک مومنانه به شیوه ای متفاوت در منطقه ۵ اجرا شود.» «سیدحسین دلبری» افزود: «در محدوده منطقه، محله‌های ضعیف و کم‌برخوردار زیادی وجود دارد که با بازی و ورزش می‌توان موجب رشد خلاقیت و روحیه افراد شد. برای همین، رزمایش کمک مومنانه جامعه ورزش همگانی با بازی فوتبال دوستانه با کودکان محله سولقان به زودی برگزار می‌شود.»

۶۳

کیلوگرم مرغ فاسد از یک واحد صنعتی در خیابان «شمشیری» کشف و معدوم شد. پس از بازدید کارشناسان بهداشت محیط از یک مرکز توزیع مرغ، واحد متخلف شناسایی و با تایید کارشناس دامپزشکی، ۶۳ کیلوگرم مرغ فاسد در محل، معدوم و از توزیع به بازار مصرف جلوگیری شد. هم‌چنین با شهرداری منطقه برای تخلیه سریع مرغ‌های معدوم شده، هماهنگی انجام و واحد متخلف پلمب شد.

۱۴

محدوده فضای سبز ناحیه ۳ منطقه ۲۱ با ایجاد لوله کشتی تحت فشار، دیگر نیاز به آبیاری با «تانکر» ندارند. این محدوده‌ها شامل بوستان «شهادی وردآورد»، فضای سبز پیرامون پل‌های شهید «همدانی» و خیابان‌های «۵۳» و «۵۵» وردآورد» می‌شود.

آخر فرهنگی

اقامه عزای مدارس تهرانسر

مراسم عزاداری هیئت «آل یاسین» تا ۱۳ ماه محرم در حیاط ۲ مدرسه برگزار می‌شود. به گزارش خبرنگار «همشهری محله»، هیئت آل یاسین «تهرانسر» از نخستین روز ماه محرم با رعایت پروتکل‌های بهداشتی، مراسم عزاداری را با سخنرانی حجت الاسلام «طباخیان» و مداحی حاج «محمدجواد فارسی» در ۲ مدرسه «امام حسن»(ع) ویژه خواهران و «محمد رسول الله»(ع) ویژه برادران برگزار کرده است. این مراسم تا پایان سیزدهم ماه محرم با اقامه نماز مغرب و عشا آغاز می‌شود و با مداحی ادامه می‌یابد. علاقه‌مندان برای شرکت در مراسم می‌توانند به تهرانسر شرفی، بلوار «یاس» مراجعه کنند.

آموزش قرآن در مسجد با رعایت پروتکل‌ها

کلاس‌های «قرآن» دوشنبه‌ها در مسجد «امام محمد باقر»(ع) محله «صدر» برگزار می‌شود. به گزارش خبرنگار «همشهری محله»، کلاس صوت، لحن و تجوید قرآن کریم ویژه آقایان و بانوان با حضور استاد حاج «محمد پورعاشوری» در مسجد امام محمد باقر(ع) محله صدر برگزار می‌شود. این کلاس‌ها از دوشنبه سوم شهریورماه آغاز شده و هر هفته، دوشنبه‌ها، با رعایت فاصله گذاری و پروتکل‌های بهداشتی، دایر است.

Table with 2 columns: City (غرب) and Phone numbers. Includes website www.Rahnama.com.

Table with 2 columns: Region (شمال) and Phone numbers. Title: تلفن دفاتر قبول آگهی.

Table with 2 columns: Region (شرق) and Phone numbers. Title: تلفن پذیرش آگهی.

Advertisement for 'Rahnamamedia' with phone number ۸۸۳۱۱۹۱۹ and social media icons.

عکس: رضا نورالله

مدیر عامل شرکت خاکریز آب:
شبکه هدایت آب‌های

سطحی کن

۴۵۰۰ متر طول دارد

اجرای پروژه شبکه آبرسانی و بهسازی محله کن برعهده شرکت خاکریز آب شهرداری تهران قرار گرفته است. «حبیب‌پوش پارس» مدیرعامل این شرکت درباره چگونگی این پروژه می‌گوید:

«بهسازی کامل ۲۵ درصد از طول شبکه ۱۲ هزار متری هدایت آب‌های سطحی محله کن در دستور کار قرار گرفته است و احداث ۴۵۰۰ متر طول شبکه هدایت آب‌های سطحی در این محله با هدف تفکیک شبکه‌های آب‌های سطحی و آبیاری باغ‌ها از شهریور ماه آغاز شده است.» او درباره اهمیت اجرایی این پروژه می‌گوید: «تداخل عملکرد شبکه آبیاری باغ‌ها با شبکه مدیریت رواناب‌های سطحی یکی از مشکلات قدیمی محله کن است که علاوه بر مشکلات زیست محیطی، به دلیل عبور از زیر بافت مسکونی سبب تا اینم شدن سکونت در منازل این محله شده است. نهرهای سطحی محله کن شامل

شبکه‌های با ۱۲ هزار متر طول است که این شبکه مسئولیت هدایت رواناب‌های خاکی و سیلابی از محله کن را بر عهده دارد. همچنین طول شبکه آبیاری باغ‌ها ۶ هزار متر است اما چالش اصلی این است که این دو شبکه با هم تداخل دارند و اگر میراب‌های محله کن از این محل بروند تاریخچه اطلاعات آنها درباره مدیریت نهرها در سطح محلی از بین می‌رود. در نتیجه اجرای این پروژه از اهمیت خاصی برخوردار است. ایجاد بیش از ۱۰۸ حلقه چاه جذبی با هدف نگهداری رواناب‌ها در حوزه نفوذ در بیست‌هفت زیرزمینی محله کن از دیگر فعالیت‌های پیش بینی شده در این زمینه است.»

پروژه جمع‌آوری آب‌های سطحی یک محله قدیمی به‌عنوان مهمترین پروژه سال ۱۳۹۹ کلید خورد

بهسازی شبکه آبرسانی کن

سمیرا باباجانپور

◀ هدایت آب‌های سطحی و بهسازی محله کن با احداث ۴۵۰۰ متر شبکه هدایت استاندارد آب از

شهریور ماه در محله کن آغاز شده است. پروژه‌ای که یکی از مهمترین مشکل اهالی محله کن و مدیریت آبرسانی به باغ‌ها کن را ساماندهی می‌کند. سال‌های زیادی است که توتستان‌های کن از آب رودخانه معروف کن سیراب می‌شوند و میراب‌ها به‌عنوان میراث‌داران این آبرسانی هنوز هم جایگاه ویژه‌ای در میان باغداران و اهالی قدیمی محله دارند. تأمین اصلی آب باغ‌ها کن از رودخانه کن است و هر سال بهار میراب‌ها با هزینه باغداران سدهای دستی را برای انشعاب و هدایت آب به سمت باغ‌های محله می‌ساختند. سدهایی که با فرا رسیدن پاییز و زمستان و روزهای پر آبی رودخانه از بین می‌رفت. برای دیدن جوی‌ها و نهرهای کوچک و بزرگ در محله کن باید مسیر پیش رویتان را پیاده طی کنید و زیر سایه سار درختان بلند بالای چنار جوی‌ها و آب‌هایی را نظاره کنید که از جوشش قنات‌های کن جاری می‌شوند. ▶

سال‌هاست دیدن جوی‌ها محله کن چنگی به دل نمی‌زند و انباشت زباله و گل و لای منظره ناخوشایندی را رقم زده است. «علیرضا بزرگی» دبیر شورایی محله کن با ما همراه می‌شود تا مسیر اصلی تعدادی از این نهرها و کانال‌های قنات را نشان دهد. توسعه زندگی شهری در محله کن و ساخت و ساز بی‌رویه باعث شده تا بسیاری از این جوی‌ها و نهرها داخل خانه‌ها قرار بگیرد. بزرگی می‌گوید: «در گذشته این جوی‌ها مسیر مشخصی داشتند. رعایت پاکیزگی و نظافت این جوی‌ها و نهرها مورد توجه همه اهالی بود. محال بود آشغال یا زباله‌های داخل این جوی‌ها ریخته شود چون همه می‌دانستند که این جوی‌ها نه تنها تأمین‌کننده آب باغ‌ها و زمین‌های کشاورزی است

نفوذ فاضلاب خطرناک بود

اهمیت جمع‌آوری آب‌های سطحی کن نه تنها در روزهای بارانی از روان شدن آب در محله جلوگیری می‌کند بلکه باعث می‌شود مشکل نفوذ فاضلاب به نهرها و جوی‌های آبیاری باغ‌ها را بر طرف کند، مشکل زیست محیطی که چند سالی است گریبانگیر آبیاری باغ‌ها و کشاورزی محله شده است. «علیرضا جمعیلی» از معتمدان محله که سال‌هاست مسئولیت مدیریت آبرسانی به باغ‌ها و توتستان‌های کن را برعهده دارد در این باره می‌گوید: «هدایت آب‌های سطحی کن به ۲ دلیل اهمیت دارد اول اینکه جمع‌آوری آب‌های باران در محله را بهسازی می‌کند و دیگر اینکه مسیرهای انتقال آب از رودخانه کن به باغ‌ها جنوب کن یا

عکس:ها، حسین تهران

کودکان وردآوردی رایگان در مدرسه فوتبال محله آموزش می‌بینند

کشف فوتبالیست‌های آینده

مهدی اسماعیل‌پور

◀ نذورات و کمک کردن و یاری رساندن به مردم در این روزهای سخت و دشوار «کرونا»یی که از یک سو جان و سلامت شهروندان و از سوی دیگر، معیشت و اقتصاد خانواده‌ها آسیب‌دیده را به مخاطره انداخته و کارهایی مانند توزیع بسته‌های حمایتی یا اقام بهداشتی شامل دستکش و مایع ضدعفونی‌کننده و ماسک انجام می‌شود. اما علاوه بر این کارها که گاهی به سبب نبود هماهنگی و مدیریت واحد، موازی و تکراری کاری هم در آن دیده می‌شود، می‌توان کارهای دیگری انجام داد. همانندکاری که مدیر محله و شوراییاری «وردآورد» از حدود یک ماه پیش آغاز کرده‌اند. کاری که هدف آن ایجاد شور و نشاط در کودکان و نوجوانانی است که شیوع کرونا چندماهه است آنها را خانه‌نشین کرده و اجازه نداده تا مانند تابستان هرسال، تفریح و بازی و شادی حقیقی را تجربه کنند. تجربه‌ای همچون دویدن در مستطیل سبز! ▶

«ساسان احمدی»، مدیر محله شهرک وردآورد، مدیر

تیم‌های فوتبال وردآورد و نیز مسئول برگزاری مدرسه فوتبال رایگان درباره انگیزه و هدفی که پشت این تصمیم بود، به «همشهری محله» می‌گوید: «پس از شیوع ویروس کرونا، همه فعالیت تیم‌های فوتبال وردآورد در تمام رده‌های سنی از ماه‌های بهمن و اسفند سال گذشته، تعلیق و ورزشگاه محله تعطیل شد. تا اینکه از اواخر خردادماه و اوایل تیرماه، مجوز از سرگیری فعالیت‌ها در اماکن ورزشی صادر شد. با توجه به اینکه احساس کردیم در این مدت که بچه‌ها خانه‌نشین شده بودند اضافه وزن گرفته‌اند و از نظر روحی هم دچار رخوت و خمودگی شده‌اند، تصمیم گرفتیم برای ۲ ماه تابستان و تا بازگشایی مدارس برای آنها کلاس آموزش فوتبال راه‌اندازی کنیم تا هم شاداب و سلامت باشند و هم استعدادهای برتر را شناسایی و استعدادیابی شوند. سپس به این نتیجه رسیدیم که در این روزهای کرونایی که بسیاری از کسب و کارها دچار آسیب شده و اقتصاد خانواده‌ها آسیب دیده است و شاید برخی از خانواده‌ها توان پرداخت شهریه و هزینه این کلاس فوتبال را نداشته باشند، تصمیم گرفتیم کلاس به‌طور کامل رایگان شود تا همه بچه‌های محله و علاقه‌مندان بتوانند از این کلاس آموزشی استفاده کنند.»

کلاسی با ۵۰ شاگرد

این کلاس فوتبال برای بچه‌های وردآورد است اما ساسان احمدی تأکید می‌کند بچه‌های دیگر محله‌ها هم می‌توانند در آن شرکت کنند. «حضور در این کلاس برای بچه‌های ۸ تا ۱۶ سال وردآورد رایگان است که هر کدام به‌صورت مجزا و در رده‌های سنی مختلف برگزار می‌شود. هر چند که تصمیم بر این بوده که این کلاس فقط مخصوص بچه‌های وردآورد باشد، اما اگر کسی هم این همه راه را تا اینجا بیاید به او نه نخواهیم گفت. «همان‌طور که اشاره شد

کرده است. ساسان احمدی در این باره می‌گوید: «برای تعویض چمن مصنوعی که ۲ میلیارد تومان بودجه لازم دارد یا مشارکت بخش خصوصی اقدام کرده ایم. یعنی سرمایه‌گذار هزینه این کار را پرداخت می‌کند و سپس برای مدتی بهره‌برداری از زمین به او واگذار خواهد شد.»

زمین چمن مصنوعی محله وردآورد به شدت آسیب دیده و نیاز به تعویض دارد. با توجه به وسعت زمین و کیفیتی که چمن مصنوعی باید داشته باشد، این کار حدود ۲ میلیارد تومان هزینه دربردارد. با این وجود مدیر محله وردآورد یک راه حل مناسب برای این کار پیدا

یکی از اهداف این برنامه شناسایی استعدادهای برتر محله است: «پیش‌بینی ما این بود که حدود ۱۰۰ نفر از بچه‌های ۸ تا ۱۶ سال وردآورد در این کلاس شرکت کنند، اما اکنون تعداد بچه‌ها حدود ۵۰ نفر است. البته هر جلسه که می‌گذرد تعداد شرکت‌کنندگان هم افزایش پیدا می‌کند.»

هزینه‌ها را چه کسانی پرداخت می‌کنند؟

همان‌گونه که اشاره شد برای شرکت در این دوره، آموزش فوتبال و استعدادیابی کاملاً رایگان است و هیچ هزینه‌ای از بچه‌ها دریافت نمی‌شود. اکنون سؤال اینجاست که هزینه‌های برگزاری این برنامه را چه کسانی پرداخت می‌کنند؟ احمدی، درباره چگونگی تأمین هزینه‌ها می‌گوید: «زمین فوتبال در اختیار شوراییاری است و با هماهنگی و همکاری «بهره‌بردار»، چند ستانس در هفته، از ساعت ۱۷ تا ۲۰ روزهای زوج، زمین برای این برنامه اختصاص داده شده است. مربیان نیز که من هم یکی از آنها هستم، به شکل رایگان و افتخاری در این برنامه حضور دارند. مربیانی که همگی مدرک و مجوز فدراسیون فوتبال را دارند. هزینه‌های دیگر را هم خردمان در شوراییاری و سرای محله پرداخت می‌کنیم.»

شناسایی استعدادهای برتر

هدف اصلی و اولیه از اجرای این برنامه و برگزاری دوره آموزشی فوتبال، ایجاد سرگرمی و پر کردن اوقات فراغت بچه‌های محله است، اما درکنار آن، موضوع استعدادیابی هم مطرح است. جالب اینکه بر اساس صحبت‌های ساسان احمدی تا کنون، چند فوتبالیست آینده‌دار در بین این بچه‌ها دیده شده است: «در بین ۵۰ نفری که تاکنون در کلاس‌های آموزشی شرکت کرده‌اند، ۱۰ نفر از بچه‌ها در سطح بالاتری قرار دارند که با توجه به استعداد و علاقه‌ای که در آنها دیده می‌شود، می‌توانند آینده درخشانی در فوتبال داشته باشند. در پایان دوره نقرات برتر و با استعداد یا جذب تیم‌های پایه وردآورد می‌شوند یا آنها را به باشگاه‌های دیگر معرفی می‌کنیم تا در مسیر موفقیت و پیشرفت قرار بگیرند.»

رعایت پروتکل‌های بهداشتی

در این روزهای کرونایی رعایت پروتکل‌های بهداشتی و چگونگی اجرا شدن آن در اولویت است. بچه‌ها با شور و هیجان خاصی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی که اجرای آن در زمین فوتبال بزرگ «شهادی وردآورد» کار چندان سختی نیست، درحال یادگیری فوتبال هستند. ساسان احمدی، درباره کارهای انجام شده و چگونگی رعایت پروتکل‌ها به همشهری محله می‌گوید: «علاوه بر رعایت فاصله‌گذاری‌ها تا حد ممکن، برای حفظ سلامت بچه‌ها وسایل و تجهیزات داخل زمین مانند توپ و نیمکت‌ها ضدعفونی می‌شوند.

علاوه بر این مایع ضدعفونی هم در اختیار بچه‌ها قرار داده شده تا در جریان تمرینات بتوانند به‌صورت مرتب و مداوم دست‌شان را پاک و تمیز کنند. مضاف بر اینها در فرصتی که برای استراحت در اختیار آنها قرار داده می‌شود، بچه‌ها دست و صورت‌شان را با آب و صابون شست‌وشو می‌دهند. اغلب والدین، بچه‌ها را به زمین فوتبال محله می‌رسانند که همه موظف هستند با ماسک وارد شوند. پدر و مادری که تمایل داشته باشند می‌توانند از ابتدا تا انتهای کلاس از روی سکوها نظاره گر کار و تمرین فرزندشان باشند.»

البته سناسن‌هایی هم برای استفاده اهالی محله گرفته می‌شود. برای این منظور، صحبت‌ها و مذاکرات خوبی انجام شده است و سرمایه‌گذاری را سراغ داریم که این کار را انجام خواهد داد. در این باره نیز شهرداری منطقه همکاری خوبی با ما دارد.»

فوتبالیست سابق تیم ملی و باشگاه پرسپولیس از برنامه متفاوت هیئت ورزشکاران تهرانسر در محرم می‌گوید

نذری‌ها به دست یتیمان رسید

مهدی اسماعیل‌پور

«جمشید شاه‌محمدی»، ستاره سابق «فوتبال ایران» که سال‌ها پیراهن تیم «ملی» و باشگاه‌هایی چون «پرسپولیس» و «کشاورز» را بر تن داشت، از ساکنان قدیمی «تهرانسر» است. شاه‌محمدی و جمعی از ورزشکاران محله تهرانسر، از سال ۱۳۸۱ هیئت «عاشقان سیدالشهدا(ع)» را در ماه «محرم» برپا می‌کنند. هیئتی که همیشه بیرق آن دهه اول محرم در خیابان «چهاردهم» بلوار اصلی تهرانسر برافراشته بود و جمع بسیاری از مردم محله و محله‌های دیگر را برای عزاداری به آنجا می‌کشاند. اسمال با توجه به شیوع ویروس «کرونا»، شاه محمدی و دوستان ورزشکارش که باتیان هیئت هستند طرحی نو در انداخته‌اند و به جای برپایی هیئت به شکل دیگری برای امام حسین(ع) و یارانش مراسم گرفته‌اند. کار جالبی که می‌تواند برای دیگر هیئت‌ها و

کسانی که در ماه محرم نذری دارند، الگویی

مناسبی باشد. آنها همه هزینه‌هایی را که

برای برپایی هیئت در شب‌های محرم

خرج می‌کردند، در اقدامی شایسته و

تحسین برانگیز به یتیم‌خانه‌ها دادند. ▶

ممکن است خدایی ناکرده یک نفر بیمار شود. آن فرد ممکن است زن و بچه و پدر و مادر پیری هم داشته باشد که آنها را هم الوده کند. همین اتفاق کافی است تا حق الناس بر گردن ما بیفتد که اگر این گونه شود، امام حسین(ع) هم راضی نیست و خدا حق الناس را نمی‌بخشد. از سوی دیگر کادر درمان ما به سبب گسترش و شیوع بیماری کرونا تحت فشار است و خسته شده و چندین شهید نیز تقدیم کرده است. ما اگر موجب انتقال و گسترش ویروس شویم، در حق آنها جفا کرده‌ایم و مدیون آنها می‌شویم. گمان می‌کنم با توجه به این شرایط از تصمیمی که اسمال گرفتیم، امام حسین(ع) و خدا از ما راضی است. هم دل بچه‌های یتیم را شاد کردیم و هم به فکر جان و سلامت دوست‌داران این بیت(ع) و عزاداران حسینی بودیم.»

هر خانه یک بیرق سیاه حسینی

شاه محمدی پیشنهاد می‌کند که اسمال به جای برپایی هیئت و «تکیه»، در هر خانه یک پرچم سیاه برافراشته شود: «برای اینکه محله‌ها حال و هوا و رنگ و بوی محرم بگیرد، به جای برپایی تکیه و هیئت، هر خانه می‌تواند یک بیرق و پرچم مشکی حسینی روی دیوارش نصب کند که به گمانم حرکت بسیار زیبایی است. صدا و سیما در شب‌های محرم بهترین برنامه‌های عزاداری و نوحه‌خوانی را پخش می‌کند. در گوشه‌های موبایل گلچین بهترین نوحه‌خوانی‌ها به اشتراک گذاشته می‌شود که هر کس می‌تواند در خلوت خود دل را رهسپار کربلا کند. راه دیگر، همین عزاداری‌های آنلاین است که در منطقه ۲۱ و تهرانسر نیز اجرا می‌شود و مردم می‌توانند در خانه بنشینند و همراه اعضای خانواده در این عزاداری‌ها سهیم شوند و استفاده کنند. اسمال من و خانواده‌ام به این شکل عزاداری می‌کنیم.»

نذری‌های متفاوت

فوتبالیست سرشناس و ساکن قدیمی محله تهرانسر به معتقد است راه‌های بسیاری برای کسب رضایت سیدالشهدا(ع) و یارانش وجود دارد: «ما تصمیم گرفتیم تا نذرمان را به یتیم‌خانه‌ها بدهیم، اما راه‌های بسیاری وجود دارد. می‌توان ماسک و مایع ضد عفونی و دیگر اقلام بهداشتی را بین مردم و به ویژه در محله‌های نیازمند توزیع کرد و نیز به محله‌های فقیر و کم‌بضاعت رفت و گوشت و مرغ و برنج و هر کالای اساسی دیگر را به نام امام حسین(ع) به آنها هدیه داد. می‌توان به محله‌های مختلف رفت و بدهی و حساب دفتری مردم تنگ دست را به سوپرمارکت و گوشت‌فروشی چون مراسم هم باید در فضای باز باشد و هم فاصله‌گذاری‌ها رعایت شود. که ما چنین امکاناتی نداشتیم. بالاخره وقتی نتوانیم دقیق پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کنیم

نه

طرح ناظران سلامت کودک در محله‌های ۹گانه منطقه ۹ اجرا می‌شود

به زباله‌گردی کودکان

سحر جعفریان گانگ

«کودکان «کار» و کودکان «زباله‌گرد» پدیده‌های شهری هستند که طرح‌های بسیاری برای سامان‌دهی آنها اجرا شده اما موفق نبوده است. آسیب‌هایی که در همه مناطق پایتخت به‌ویژه مناطق پرخوردارتر بیشتر خودنمایی می‌کند. بسیاری از جامعه‌شناسان و فعالان حوزه کودک باور دارند یکی از راهکارهای رفع این معضل، برجیده شدن بساط پر سود ذی‌نفعان جمع‌آوری «طلای کثیف» است. برای همین، مدیران شهری بر آن شش‌دند تا این بار با اجرای طرح «ناظران سلامت کودک» و با مشارکت سازمان «مدیریت پسماند شهر تهران»، شرایط زیست شهری را ضمن برخورداری از سرانه‌های استاندارد آموزشی، فرهنگی و تفریحی برای کودکان کار و زباله‌گرد با عنوان «کودک فراموش شده» فراهم کنند. منطقه ۹ پایتخت نیز با توجه به فعالیت جمعیت قابل توجهی از کودکان کار و زباله‌گرد، پیشرو در اجرای طرح ناظران سلامت کودک در محله‌های ۹گانه است. برای بررسی ابعاد مختلف این طرح با اهالی، مدیران شهری و

کارشناسان حوزه اجتماعی به گفت‌وگو می‌پردازیم. ▶

تیز شده بینی، شلوار آب رفته و البته صورتی چند روز نشسته، حواله‌ام می‌دهد و می‌رود تا در میان زباله‌ها بختش را بیازماید. تعدادشان کم نیست. یک خیابان آن سوتر نزدیک سطل زباله دیگری باز هم، گونی به دوش و کودک کوچک سالی دیده می‌شود که حریم‌خانه دنبال پلاستیک و آلومینیوم‌های بیشتر می‌گردد.

اهالی چه می‌گویند؟

منطقه فرسوده و پسر تراکم ۹، کودکان کار و زباله‌گرد بسیار به خود می‌بیند که اغلب مهاجرهایی از کشورهای دیگر هستند. اینها را «مجدد کرمی»، یکی از اعضای شورایی محله «استاد معین»، می‌گوید: «بیشتر بچه‌های زباله‌گرد را می‌توان در محله‌هایی مانند امامزاده عبدالله(ع)، شهید دستغیب و کودکی نباید کار کند. اعضای شورایی تانکون در طرح‌های بسیاری که برای سامان‌دهی این کودکان اجرا شده، فعالیت داشته‌اند، ولی یک سوی قضیه که بسیار اهمیت دارد، خود کودکان هستند که متأسفانه بیشترشان به انجام زباله‌گردی تمایل دارند.» «نادر فتحی»، از اهالی قدیمی محله امامزاده عبدالله(ع) در این‌باره می‌گوید: «کنار هر سطل زباله را نگاه می‌کنیم یک زباله‌گرد است. حتی کرونا هم آنها را از کارشان بیکار نکرد. نمای شهر و محله‌ها را نازیبا می‌کند و معضل برسیه. در این داستان، کودک زباله‌گرد برگ است و ریشه همان سودجویانی است که روز به روز فربه‌تر می‌شود.»

خودشان با هزار جور بدبختی زندگی می‌کنند. باید به آنها کمک کرد تا دیگر این کار را انجام ندهند.»

طرحی برای کودکان زیر ۱۸ سال

طرح «ناظران سلامت کودک» از اوایل مردادماه در منطقه با همکاری اداره سلامت، اداره خدمات اجتماعی و اعضای شورایی‌ها در حال اجراست. این را «شهناز رمضانعلی پور»، رئیس اداره سلامت شهرداری منطقه ۹ می‌گوید و ادامه می‌دهد: «گروه هدف این طرح، کودکان زیر ۱۸ سال ایرانی و غیرایرانی که از آموزش و خانواده محروم و مجبور به انجام فعالیت‌های سخت هستند. در حال حاضر در اجرای این طرح، مسئولان خانه‌های سلامت در هر سرای محله (۲۴ ناپل)، اعضای شورایی محله‌ها (۳۲ عضو) و سلامت یاران (۵۶ نفر) به شناسایی کودکان زباله‌گرد و کار می‌پردازند. این شناسایی باید همراه با اسم و مشخصات فردی و نشانی دقیق همراه باشد. اطلاعات و آمار تکمیل شده در بانک اطلاعاتی اداره کل سلامت شهر تهران ثبت می‌شود. هم‌اکنون بیش از ۱۰۰ کودک زباله‌گرد و کودک کار آنها از خدمات متنوع مادی و معنوی مراکز خیریه محلی و مرکز آموزشی و فرهنگی «برنوتو» بهره‌مند هستند.» رمضانعلی پور هم چنین می‌گوید: «در فازهای بعدی این طرح، ایجاد طرح‌های آموزشی، تحصیلی، حمایتی و مهارتی در سراسر هر محله مدنظر است. البته موفقیت این طرح به اجرای طرح‌های مکمل در بخش «تفکیک زباله از مبدا»، از آموزش چهره به چهره گرفته تا راهاندازی «هایپر پسماند» بستگی دارد که امیدواریم زودتر نتیجه دهد.»

سودجویی از کودکان

برای بروز پدیده زباله‌گردی کودکان، وجود ۵ عامل کافی است. پیمانکاران، شهرداری، زباله‌گردها، صاحبان صنایع و شهروندان که هر کدام در تبدیل آسیب زباله‌گردی کودکان به شغلی پر سود برای عوامل پشت صحنه این صنعت، سهمی مؤثر دارند. «شیرین امیری»، جامعه‌شناس و فعال حوزه کودک، با بیان این مطلب می‌گوید: «بیش از ۴ هزار کودک زباله‌گرد در پایتخت، هر روز مشغول زباله‌گردی و کشفیدن بار کیسه‌های ۵۰ تا ۸۰کیلوگرمی بر دوش هستند. این یعنی بروز مشکلات جسمی جدی. از عارضه‌های ستون فقرات و خمیدگی دائمی گرفته تا ابتلا به بیماری‌های عفونی در پی

زباله‌گردی که در کنار دیگر پیامدهای اجتماعی و فرهنگی آن، حیات و آینده زباله‌گردان‌های کوچک را به خطری می‌اندازد. متولیان رفع این معضل از شهرداری گرفته تا سازمان بهزیستی و وزارت کار باید ضمن اطلاع دقیق از گردش مالی پسماند در شهر، شناسایی کارآزهای غیررسمی بازفازت، دلالتان پسماند و واتنی‌های دوره‌گرد و زباله جمع‌کن را فارغ از تصویب مصوبه‌های بگیر و ببند برای کودکان زباله‌گرد درباره اجرای یک غربالگری اصولی و بازبینی قوانین موجود در حوزه کودکان به اجماع برسند.» امیری هم چنین می‌افزاید: «تحقیقات جامعه‌شناسان از منظر آسیب‌شناسی تاکنون عواملی مانند تغییرات زیست شهری، مهاجرت، توزیع نابرابر ثروت، شکاف طبقاتی از اقتصادی تا فرهنگی و آموزشی را به‌عنوان تشدیدکننده زباله‌گردی مطرح و تحلیل کرده‌اند که افزایش روزافزون فعالیت‌های خیریه و حمایت از حقوق کودکان را می‌طلبند. معضل زباله‌گردی نیاز به یک همکاری بین سازمانی و دل‌سوزانه دارد تا در سایه اهمیت به پژوهش‌ها و مطالعات تخصصی در این حوزه و استفاده از تجارب دیگر کشورها، این معضل شهری به‌طور ساختاری برطرف شود. نکته‌ای که نباید فراموش کرد این است که در آسیب شهری زباله‌گردی، نباید به دنبال حذف کودک زباله‌گرد از چهره شهر باشیم. باید عمیق‌تر بکاویم و به ریشه معضل برسیم. در این داستان، کودک زباله‌گرد برگ است و ریشه همان سودجویانی است که روز به روز فربه‌تر می‌شود.»

در خیالشان روزگاری را تجسم کرده بود که پای تخته سیاه و در کلاس، مشغول تدریس به دانش‌آموزان است، اما غافل از اینکه با فوت پدرش همه مسئولیت‌های خانه و خانواده بردوش کوچک و ضعیفش می‌افتد. «محسن ندرلسو»، کم‌تر از ۱۷ سال دارد و اکنون هر روز صبح کنار میدان «المپیک» به انتظار می‌نشیند و نظاره‌گر خودروها است تا شاید یکی از این هزاران خودرو بایستد و او با زور و تلاش بتواند از میان کارگران قوی و بزرگ‌تر، سوار ماشین شود و به مقصد نامعلومی برای کار برود. محسن می‌گوید: «آرزوهایم را فراموش کرده‌ام و تنها دغدغهام این است که کمک خرج خانواده‌ام باشم و بتوانم مخارج زندگی مادر و

۴خواهر و برادرم را تأمین کنم. برای همین، دیگر از کرونا ترسی ندارم و هر کاری که بتوانم انجام می‌دهم. از اسباب‌کشی خانه‌های مسکونی گرفته تا کارهای خدمات، نظافت ساختمان یا آماده کردن ملات برای پنا. بازار ساخت وساز در بهار و تابستان حسابی داغ است و اغلب کارگران بیکار نمی‌مانند، اما از اسفندماه سال گذشته به سبب کرونا، کارهای نظافت منزل بسیار کم بود و در حال حاضر هم کم‌تر سازنده‌های سراغ کارگران سرچهارراه‌ها می‌آید. در ماه گذشته، تنها ۵ روز سرکار بودم. اغلب صاحبخانه‌ها می‌ترسند که کارگران، کرونا داشته باشند. ترس آنها به‌جاست. چون چند نفر از دوستان خودم به این بیماری مبتلا شدند و علاوه بر بیکاری و نداشتن درآمد، هزینه‌های درمان هم بار اضافی روی دوش آنها شد.»

بررسی کسب و کار کارگران فصلی در روزهای شیوع بیماری ویروس

بالا تیر از ترس جان

نریا روزبهانی گانا

ساعاتی کنار میدان‌ها و معابر پر رفت‌وآمد می‌نشینند تا شاید بخت با آنها یار باشد و بار و مصالح ساختمان خانه‌ای را بر دوش بکشند و با تاریک شدن هوا، دست پر راهی خانه و کاشانه‌شان شوند. لحظه‌ای که خودرویی به چند متری‌شان می‌رسد و می‌ایستد. همه کارگران دور و برش جمع می‌شوند و حتی اگر با زبان تقاضایشان را مطرح نکنند، برق نگاهشان با زبان بی‌زبانی به آنها می‌فهماند که کاش من انتخاب شوم. این داستان مستند و واقعی هر روزه کارگران فصلی است که گاهی اوقات بی‌تفاوتی کنارشان رد می‌شود. با وجودی که همه از «کرونا» ترس داریم و خودمان را در خانه محبوس کرده‌ایم. آنها جانشان را برای تأمین لقمه‌ای نان به خطر می‌اندازند. این در حالی است که به نظر می‌رسد ارگان و نهادهای مرتبط برایشان کاری انجام نمی‌دهند. از سوی دیگر، این کارگران در صورت داشتن بیماری کرونا، ناقلان خفتمای هستند که با گذاشتن به هر خانه، افراد دیگر را نیز مبتلا خواهند کرد. برای بررسی و اطلاع از وضع کارگران فصلی در محدوده غرب تهران به سراغ «هادی ابوی طریقه»، دبیرکل «کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران»، رفتیم و در این باره با او گفت‌وگو کردیم.

براساس آمار و اطلاعات دفتر مطالعات اجتماعی شهرداری تهران، بیش از ۹۰ درصد کارگران فصلی، کارگر ساده و بقیه آنها دارای نوعی مهارت در زمینه ساختمان‌سازی هستند.

کدامان انتخاب می‌شوند

ماسکی بر صورت دارد و ترسی از مبتلا شدن به کرونا. هر خودرویی که می‌آیستد، مانند برق و باد خود را به آن می‌رساند و با التماس می‌خواهد سوار شود. قامتش زیر سنگینی حمل بار در طول این سال‌ها خم بسته‌اش حکایت از روزگار سخت‌کاری را نداعی می‌کند، اما همچنان برای رونق زندگی‌اش تلاش می‌کند و تقاطع خیابان‌های شهید «دستغیب» و

«یادگار امام خمینی(ره)»، باتوق همیشه‌اش شده است. «کربلایی نعمت محمودی»، ۷۰ سال دارد و مشهدی است. او در یکی از روستاهای اطراف «بهشت زهرا(س)» سکونت دارد. در این سال‌ها در نقاط مختلف شهر در حرفه بنایی کار کرده است. او می‌گوید: «نه بیمه‌ای دارم که هنگام بیماری کمک خرجشم باشد، نه پشتمان به اتحادیه و مسئولان گرم است. برای همین، با وجود کرونا، سرکار می‌روم. چون ستم زیاد است، بیمه‌ام نمی‌کنند و از سوی دیگر برای شرکت در کلاس‌های فنی و حرفه‌ای و بیمه شدن، باید مدت زمان طولانی کار را تعطیل کنیم. صاحب کارها وقتی

دنبال کارگر می‌آیند، شک دارند که من را ببرند. چون دیگر سنن و سالی از من گذشته است و فکر می‌کنند توان انجام کار را ندارم، اما آنها نمی‌دانند ترس از بی‌بولی، به من زور و توان می‌دهد تا هر سختی و سنگینی کار را به جان بخرم و لقمه‌ای نان برای زن و بچه‌هایم ببرم. اگر قرار باشد‌کاری پیدا شود، تا ظاهر مشخص می‌شود و در غیراین صورت باید دنبال کارهای دیگری مانند کارت پخش کردن و نظافت ساختمان، در این خیابان و آن خیابان پرسه بزنم. به هر حال نمی‌توان دست روی دست گذاشت تا کار سراغم بیاید، باید دنبال کار رفت.»

کارگران ساختمانی بیکارند

شیوع کرونا سبب تعطیلی کسب و کارها و بیکاری کارگران مختلف و در این میان بیشترین آسیب متوجه کارگران ساختمانی شده است. زیرا سایر کارگران بیکار از صوف و ماشاغل دیگر هم بر سر گذرها آمدند و در کنار آنها قرار گرفتند. هادی ابوی طریقه، دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران، با اشاره به اینکه کارگران صنف

دنبال کارگر می‌آیند، شک دارند که من را ببرند. چون دیگر سنن و سالی از من گذشته است و فکر می‌کنند توان انجام کار را ندارم، اما آنها نمی‌دانند ترس از بی‌بولی، به من زور و توان می‌دهد تا هر سختی و سنگینی کار را به جان بخرم و لقمه‌ای نان برای زن و بچه‌هایم ببرم. اگر قرار باشد‌کاری پیدا شود، تا ظاهر مشخص می‌شود و در غیراین صورت باید دنبال کارهای دیگری مانند کارت پخش کردن و نظافت ساختمان، در این خیابان و آن خیابان پرسه بزنم. به هر حال نمی‌توان دست روی دست گذاشت تا کار سراغم بیاید، باید دنبال کار رفت.»

شیوع کرونا سبب تعطیلی کسب و کارها و بیکاری کارگران مختلف و در این میان بیشترین آسیب متوجه کارگران ساختمانی شده است. زیرا سایر کارگران بیکار از صوف و ماشاغل دیگر هم بر سر گذرها آمدند و در کنار آنها قرار گرفتند. هادی ابوی طریقه، دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران، با اشاره به اینکه کارگران صنف

جمعی که بزرگ‌تر شده است

محل‌های «هاشمی»، «شمشیری»، «فتح»، «کن»، «شهران»، «جنت‌آباد»، «تهرانسر»، «جاده مخصوص» و «المپیک»، باتوق اغلب کارگران فصلی در پهنه غرب است. افرادی که صبح زود از ساعت ۶ تا ۷ در این مکان‌ها حاضر باشند، شانس و امتیاز ویژه‌ای برای پیدا کردن کار دارند و هر قدر این زمان به ظهر نزدیک‌تر شود، امید کارگران فصلی کمتر می‌شود.

ابوی می‌گوید: «متأسفانه از قدیم تفکری وجود داشت که هنوز هم بر افکار جامعه غالب است که «گرکاری نبود برو سر گذر بایست تا کاری پیدا کنی.» ساخت وسازها افت شدید کرده است و متأسفانه خود کارگران ساختمانی کار ندارند یا میزان دستمزدی که به کارگران پرداخت می‌کنند، در حقیقت، هزینه‌های زندگی‌شان را تأمین نمی‌کند. برای همین، یک عرضه و تقاضای نامتعادلی نمایان شده است. برای مثال، سازنده وقتی می‌بیند کارگرها بیکار هستند، نرخ نامقولی پیشنهاد می‌دهد و کارگران ساختمانی هم با این نرخ کار نمی‌کنند. بنابراین، افراد دیگری که به سبب کرونا شغلشان را از دست داده‌اند و برای تأمین معیشت زندگی‌شان در کنار کارگران ساختمانی سرچهارراه‌ها می‌نشینند با اینکه در زمینه ساخت وساز ساختمان مهارتی ندارند، این کار را با مبلغ اندکی قبول می‌کنند تا بیکار

مشکوک به کرونا است، راهنمایی‌اش کنند. هرچند

مشکوک به کرونا است، راهنمایی‌اش کنند. هرچند

این اتفاق، مشکلات دیگری به همراه دارد. از یک سو کارگران ساختمانی بیکار می‌مانند و از سوی دیگر، آنها مهارت لازم برای انجام این کار را ندارند و با صاحب کار درگیر می‌شوند و کیفیت کار به شدت کاهش می‌یابد و بروز حوادث ناگوار از جمله آوار شدن یا نایم‌ن بودن ساختمان، از جمله تبعات این کار خواهد بود.»

کرونا زیر پوست شهر

آمار دقیقی از میزان ابتلا کارگران ساختمانی و فصلی به کرونا وجود ندارد، اما از صحبت‌ها و شواهد موجود مشخص است که تعداد زیادی از این کارگران، درگیر این بیماری شده‌اند. چراکه آنها توان خرید و تأمین حداقل اقلام بهداشتی مانند ماسک و دستکش را ندارند. دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران می‌گوید: «متأسفانه به دلیل اینکه کارگران معاینه نشده و هر بار پیش از مراجعه به محل کار سلامت آنها بررسی نمی‌شود، برخی از آنها ناقلان بیماری کرونا به افراد دیگر جامعه خواهند بود. باید مسئولان مربوطه و اتحادیه از طریق مجموعه‌های خیریه و انجمن‌ها به این موضوع ورود پیدا کنند و اگر کسی مشکوک به کرونا است، راهنمایی‌اش کنند. هرچند

عکس: امیر پناهی‌پور

بیمه پردردسر

برای بیمه شدن کارگران نیاز است تا آنها در دوره‌های مهارت آموزی سازمان فنی و حرفه‌ای شرکت کنند و براساس مهارت‌شان، درجه‌بندی شوند. دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران، به مشکلات و موانع موجود برای بیمه شدن کارگران اشاره می‌کند و می‌گوید: «این بیمه به پیشینگی خاصی نیاز دارد و کارگران باید کارت «مهارت» داشته باشند. هم‌چنین، باید برای ثبت نام به تشکل صنفی مراجعه کنند که متأسفانه ممکن است در زمان

بازدید برای بررسی فعالیت و حضور کارگر بررسی‌کار، مدت فعالیت او در این مکان تمام شده یا نشانی تغییر کرده باشد. چون اغلب آنها کارگر سرچهارراه هستند، نشانی معلوم و مشخصی ندارند، تأیید نمی‌شوند و بیمه‌ای هم در کار نخواهد بود. برای همین، درخواست ما این است که دولت سوبسید مضاعفی برای کارگران فصلی و آن کارگرانی که روزمزدی هستند، در نظر بگیرد. چه بسا کارگر با چه مشقتی فرایند بیمه را طی می‌کند و به مر حله‌ای می‌رسد که بیمه می‌شود، اما به سبب نبود کار، آن هم در شرایط کنونی بیماری کرونا و شیوع این ویروس، نمی‌تواند حق ماهانه بیمه خود را پرداخت کند. بیمه برای این افراد نباید اختیاری باشد. باید افرادی که بیمه شامل حال آنها می‌شود و به این امر ضروری نیاز دارند، شناسایی شده و از محل هدفمندی بار آنها بخشی از این هزینه تأمین شود. یعنی حق‌السهم بیمه تأمین اجتماعی کارگران فصلی از محل هدفمندی، برنامهریزی و شارژ شود.»

گفت‌وگو با بانوی کارآفرین برتر کشور و مبدع عروسک‌های جورابی تا «آقا جاهل» و «همشیره» بازیافتی‌اش

عروسک‌های قصه‌های مادر بزرگ را می‌سازم

سحر جعفریان

رویاهاش با هنر آغاز شد؛ درست از همان ۱۱ سالگی که یک دامن پرچین گلدار برای عروسک دلخواش دوخت و کلی تحسین و تشویق از اطرافیان شنید و دید. پس از آن تلاش کرد با پارچه‌های اضافه و دکمه‌های رنگی، عروسک‌هایی را تجسیم بخشد که در ذهن به تملک‌شان بسیار می‌انداشید. نخستین عروسک را «مریم گلی» نام نهاد. دیگری را «خاله بلیس» و بسیاری دیگر که یکی پس از دیگری طراحی می‌شدند با نام‌های شخصیت‌های اصلی قصه‌های مادر بزرگش صدا می‌کرد. سال‌ها گذشت تا به امروز که «آزاده ربیعی» ۴۶ سال دارد و هنوز هم کودک درونش به او می‌گوید چه عروسک‌هایی را طراحی و چه قصه‌هایی را برایشان روایت کند. چند ساعتی را با خالق عروسک‌های جورابی که این روزها طرفداران بسیار دارد، به گفت‌وگو نشستیم که حاصل این گفت‌وگو صمیمانه را هم می‌خوانیم.

هر عروسک، یک قصه. آزاده ربیعی می‌گوید: «عروسک بدون قصه، روح ندارد. برای همین است که من همیشه تلاش می‌کنم با حال خوب، عروسک‌هایم را طراحی کنم». اکنون کارآفرینی پیشه‌او و عنوان «کارآفرین برتر کشور»، شهرتش است. داستان عروسک‌ها برای این هنرمند ساکن محله «استاد معین» با اسداع و ثبت برند «عروسک‌های جورابی» برای نخستین بار در کشور، هم‌چنان ادامه دارد. برای همین است که خانه‌شان پر از عروسک‌های مختلف با سر و شکل‌های گوناگون است. هر سو که سر می‌چرخانم، یک عروسک دارد لیکن می‌زند. تعدادی از آنها را می‌توان در هر گوشه‌ای از اتاق، کنار میز یا نزدیک گلدان‌ها رها و تلبلیز شده یافت. گویا قدم به خانه عروسکی گذاشتم و کودک درونم نیز این را به خوبی احساس کرده است.

کودک درونی که فرمان می‌دهد

تا پیش از ۱۱ سالگی، هنر برآی آزاده ربیعی، رومیزی‌ها و روپشتی‌های قلاب‌بافی شده مادرش بود یا پیراهن‌های گلی که مادر با پارچه‌های سوغاتی برای دختران فامیل می‌دوخت. به جز اینها، عروسک‌هایش را هم دوست داشت. آن‌قدر که دلش می‌خواست هر روز و هر لحظه به تعدادشان روی طاقچه افزوده شود، اما دست تنگ و معاش سخت مانع از این خواسته کودکانه

برند عروسک‌های جورابی را ثبت کردم

بانوی هنرمند که این روزها به‌عنوان کارشناس هنری در بسیاری از برنامه‌های تلویزیونی و آموزشی مشغول فعالیت است، می‌گوید: «در حال حاضر، نزدیک به ۱۰ سال است عروسک طراحی می‌کنم و حدود ۴ سال پیش بود که برای نخستین بار عروسک‌های جورابی را طراحی و با نام خودم در سازمان «صنایع دستی» ثبت کردم. پس از آن هم آموزش در آموزشگاه‌ها و سربازهای محله را آغاز کردم. عضو انجمن «عروسک‌سازان» کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان نیز هستم که چندین دوره تخصصی

عروسک ملی نداریم!

کارآفرین هم محله‌ای تعدادی از عروسک‌هایش را جابه‌جا می‌کند و ادامه می‌دهد: «متأسفانه کشور ما با وجود قدمت و پیشینه‌ای که در تاریخ و فرهنگ دارد، با وجود هنرمندان بسیار، هنوز برند معتبر و قابل دفاعی در صنعت عروسک ندارد. عروسک‌هایی که می‌توانند معرف فرهنگ و ادبیات‌مان باشند و با سرمایه‌گذاری و تخصص‌گرایی به عرصه‌های جهانی ورود کنند. اما اکنون چه داریم؟ عروسک شخصیت‌هایی خارجی که نمی‌گویم

هیچ برای عرضه ندارند اما چه بهتر که در کنار عروسک‌های ملی و ایرانی به بازار فروش راه پیدا می‌کردند. سال‌های گذشته، تعدادی عروسک ملی طراحی شد ولی طبیعی بود که بدون سرمایه کافی و نیروهای متخصص در اتاق فکر و پشتیبانی، موفق عمل نخواهد کرد و شکست را تجربه می‌کنند. خلق یک عروسک ملی نیاز به طراحی کامل در انواع فرم‌ها، قصه‌پردازی مناسب، تبلیغات گسترده، ساخت انیمیشن‌های مرتبط، بازاریابی اصولی، تولید کالاهای فرعی با برند این عروسک‌های ملی و ارائه خدمات پشتیبانی دارد تا بتواند قدرتمند به عرصه رقابت‌های تنگاتنگ وارد شود. با چند عروسک ساده و سرمایه‌ای موقت نمی‌توان از محصولات فرهنگی به تجارت جهانی رسید».

می‌شد. برای همین با جسارتی که از علاقه به هنر مادر پیدا کرده بود تصمیم گرفت، عروسک بدوزد. اینها را هنرمند هم‌محله‌ای می‌گوید که کنار میز کارش در کارگاه خانگی بین عروسک‌ها جای خوش کرده است. پارچه‌ها، انواع سوزن و قیچی، کاغذهای الگو

و جوراب‌هایی با الیاف متنوع، فضای کارگاه را پر کرده‌اند. کمی آن سوتر، سر نیمه‌کاره عروسکی یا یک دست لباس محلی عروسکی، خوش‌نمایی می‌کند. عروسک‌های کامل شده نیز روی میز پایان کار قرار دارند. کوچک و بزرگ، سبیل‌دار و چادر به سر، کنار هم ردیف شده‌اند تا برچسب «لوگو» روی آنها نصب شود. ربیعی می‌گوید: «راستش اول یک دامن پرچین دوختم. بعد به این فکر کردم حالا که این‌قدر عروسک دوست دارم، خودم تا پیام احترام به طبیعت را با زبان هنر تکرار کنم».

«آقا جاهل» و «همشیره باز یافتی»

ربیعی، هم چنین از عروسک‌هایی می‌گوید که مواد تشکیل‌دهنده آنها، بهترین‌ها از دورریختنی‌ها هستند. او می‌گوید: «طری‌های پلاستیکی، وسایل چوبی و پارچه‌ای از جمله مواد مهم بازیافتی هستند که از آنها عروسک‌های تزئینی می‌سازم. در واقع حس خوب خلق کردن را با احترام به محیط زیست و طبیعت گره می‌زنم تا اثری هنری و ماندگار پدید آید. این بخش از کارم را بسیار دوست دارم. مانند کاراکترهای «آقا جاهل» و همشیره آقا جاهل که از دوستداشته‌ترین عروسک‌هایی هستند که خودم با آنها کلی ذوق می‌کنم. چند سوری از آنها را با مواد بازیافتی ساختم تا پیام احترام به طبیعت را با زبان هنر تکرار کنم».

با نصب سامانه شتاب نگار هشدار سریع در وردآورد، آمادگی منطقه در برابر زلزله افزایش یافت

۳۰ ثانیه طلایی برای کاهش بحران

سعیده مرادی

سال‌ها است که درباره زلزله احتمالی «تهران» و خسارت‌های سنگین جانی و مالی ناشی از آن هشدار داده می‌شود. زمین لرزه‌ای که دیر و زود دارد اما سوخت و سوز نخواهد داشت. پس از زلزله‌هایی که در سال‌های اخیر پایتخت را لرزاند، نگرانی‌ها درباره خطر زلزله دربین مردم و مسئولان افزایش پیدا کرد. در واقع این زمین لرزه‌ها حکم تکان‌های نرمی را داشتند که تهرانی‌ها را از خواب سنگین و طولانی بیدار کردند. فلک بدون اینکه مجازات‌مان کند ۲ مرتبه از ما امتحان گرفت و کسی نمی‌داند مرتبه سوم که قرار است بازم درس بدهیم، چه زمانی خواهد بود و این بار اگر در غفلت باشیم، چه مجازاتی در انتظارمان خواهد بود؟ در سال‌های اخیر، مدیران و مسئولان پایتخت به ویژه شهرداری تهران تلاش کرده‌اند تا شهر را در مقابل زمین لرزه بزرگ احتمالی آماده و برای مواجه شدن با پیامدهای آن مهیا کنند. در همین راستا، منطقه ۲۱ با راه اندازی سامانه «شتاب نگار»، هشدار سریع، در محله «وردآورد»، یک گام دیگر به ایمن تر شدن در مقابل زمین لرزه احتمالی پایتخت نزدیک شد.

عکس: حسین تهرانی

نصب گاز قطع کن در پست‌های گاز

«هادی اسماعیلی» با اشاره به اینکه سامانه فوق چند ثانیه پیش از زمین لرزه درباره وقوع آن هشدار می‌دهد، تأکید می‌کند که همین زمان به ظاهر اندک، کمک و فرصت بزرگی برای کاهش میزان صدمات و تلفات احتمالی ناشی از زلزله است: «همان گونه که اشاره شد، این سامانه رفتار زمین را شبانه روز پایش کرده و همه لرزش‌ها و اطلاعات زمین را ثبت می‌کند و به سامانه‌های دیگر وصل است که ۳۰ ثانیه پیش از بروز زلزله و حادثه، مدیریت بحران شهر تهران، شهرداری و ستاد بحران منطقه اطلاعات و هشدار آن را دریافت می‌کند. این زمان اگر چه به نظر کوتاه‌تر از آن است که از بروز حادثه جلوگیری کند، اما با هشدار این سامانه، گاز تهران که تهدید بزرگی در زمان وقوع زلزله است، پیش از اغاظ زمین لرزه، قطع می‌شود».

موج نخست (P)، ۶ کیلومتر سرعت دارد، سرعت موج دوم (F)، ۳ کیلومتر است. دستگاه پس از نخستین شکست موج اولیه، آلام می‌دهد که با توجه به فاصله‌ای که با گسل داریم، حدود ۳۰ ثانیه پس از آن طول می‌کشد تا موج به منطقه ما برسد.

در همین فاصله، قطع‌کننده‌های شرکت گاز بلادرنگ، جریان گاز منطقه را قطع می‌کنند و به همه دستگاه‌ها آماده‌باش داده می‌شود. ۱۴ پست گاز در منطقه داریم که بر روی ۲ پست، دستگاه قطع‌کننده نصب شده و روی بقیه آنها نیز نصب خواهد شد.»

رصد شبانه روزی گسل شمال

دبیر ستاد مدیریت بحران منطقه ۲۱، درباره راه اندازی سامانه شتاب نگار، هشدار سریع زلزله، به «همشهری محله» می‌گوید: «در سازمان مدیریت بحران شهر تهران، سامانه‌ای راه اندازی شده که در آن شتاب نگارهای هشدار سریع قرار دارد. این شتاب نگارها در گسل‌های شهر تهران نصب شده است. منطقه ۲۱ اگر چه روی گسل نیست و بیش از ۱۵۰۰ متر با گسل فاصله دارد، اما به گسل شمال تهران نزدیک است و امتداد غربی آن از بالای وردآورد عبور می‌کند. برای همین، در پشت ساختمان شهرداری ناحیه ۳، داخل پایگاه «معین» ستاد مدیریت بحران منطقه، سیستم شتاب نگار نصب شده است. راه اندازی این سامانه کار بسیار مهم و ارزشمندی است که از سوی سازمان مدیریت بحران شهر تهران انجام شد».

سامانه شتاب نگار، هشدار سریع زلزله، به شکل شبانه روزی رفتار زمین را پایش می‌کند و کوچک‌ترین لرزه‌ها را هم ثبت کرده و گزارش می‌دهد و همه اطلاعات ثبت شده در اختیار مدیران قرار می‌گیرد. پایش ۲۴ ساعته رفتار زمین، نخستین مزیت این سامانه است. ما زمین لرزه‌های زیر ۴ ریشتر را متوجه نمی‌شویم، اما این سیستم کوچک‌ترین و ریزترین لرزش‌های زمین را حس کرده و گزارش می‌کند و این دومین حسن این سیستم است. وقتی که براساس داده‌های دستگاه متوجه لرزش‌های زیاد زمین شویم، این پیام را می‌دهد که آن گسل فعال شده و باید آماده و به اصطلاح گوش به زنگ باشیم.»

از زلزله نترسید آماده باشید

دبیر ستاد مدیریت بحران منطقه ۲۱، گمانه زنی‌ها درباره آثار و پیامدهای زلزله تهران را نادرست و غیرعلمی عنوان می‌کند: «اینکه پس از زلزله تهران چه اتفاقی می‌افتد و میزان تلفات چقدر خواهد بود، پارامترها متفاوت است. برای مثال، گسل شمال، حدود ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر جمعیت ساکن دارد، روی گسل ری حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر جمعیت زندگی می‌کند. اینکه زلزله در چه فصلی اتفاق بیفتد، برای مثال، تابستان باشد یا زمستان، یا اینکه در روز اتفاق بیفتد یا در شب، بسیار تفاوت می‌کند. میزان استحکام ساختمان‌ها هم تعیین‌کننده است. پیش بینی‌های وحشتناک و رعب‌آوری که گاهی درباره زلزله تهران عنوان می‌شود، درست نیست. در سال ۱۳۹۶ و اسفند، ۲ زمین لرزه تا ۵ ریشتر داشتیم که خود زمین لرزه تلفات و خسارت خاصی به دنبال نداشت. این که رفتار مردم در هنگام وقوع زلزله و پس از آن چگونه خواهد بود نیز یکی دیگر از پارامترها است. مردم نباید از زلزله بترسند بلکه باید برای مواجه شدن با آن آماده باشند. لازم است آموزش‌هایی ببینند و نکات کلیدی را بدانند. برای مثال، باید بدانند که وقتی زلزله آمد قرار است، چه کار کنند و کجای خانه برای پناه گرفتن، ایمن و مناسب است. منطقه ۲۱، با توجه به توضیحاتی که به آنها اشاره کردیم، کم‌ترین میزان آسیب دیدگی ناشی از زلزله احتمالی را خواهد داشت.»

فاصله منطقه تا گسل‌ها زیاد است اسماعیلی، درباره اینکه با توجه به موقعیت جغرافیایی و شرایط منطقه، مردم باید به چه اندازه نگران زلزله احتمالی باشند و پیش‌بینی‌ها درباره تلفات و خسارت‌های احتمالی به چه میزان است، به همشهری محله می‌گوید: «تهران ۵ گسل دارد که از بین آنها ۳ گسل شمال، «مشاه» در شرق و «ری» در جنوب فعال است. نزدیک‌ترین گسل به منطقه ما، گسل شمال است. با توجه به فاصله زیادی که منطقه ما از گسل‌ها دارد و بیش از ۱۵۰۰ متر است، موج S که همان موج مستقیم و تخریبی است، به این محدوده نمی‌رسد. بنابراین، ساختمان‌هایی در زلزله احتمالی فرو نخواهند ریخت. ممکن است بخشی از دیوار و پنجره‌ها تخریب شود، اما ستون و سقف برابر زلزله تا ۷ ریشتر مقاومت می‌کند. خوشبختانه اغلب ساختمان‌های منطقه، چنین شرایطی دارند و معابر نیز عریض هستند. تنها در بخش‌هایی که بافت فرسوده و ناپایدار وجود دارد، باید تلاش کنیم که نوسازی شوند که تعداد آنها در منطقه ۲۱ بسیار کم است.»

منطقه ۲۱ اگر چه روی گسل نیست و بیش از ۱۵۰۰ متر با گسل فاصله دارد، اما به گسل شمال تهران نزدیک است و امتداد غربی آن از بالای وردآورد عبور می‌کند

بخشی از آثار معنوی و ناملموس محله‌های قدیمی منطقه ۵ در میراث فرهنگی به ثبت رسیده است

مراسم سنگ زنون محرم تانان جوز حصارک

سمیرا باباجانیور

ثبت میراث معنوی، ثبت تاریخ و هویت یک محله است. حفظ این آثار، پشتوانه فرهنگی مردمی است که روزگاری در پایتخت می‌زیستند. ثبت میراثی چون «نان جوز» «حصارک»، مراسم عزاداری «سنگ زنون» محله «کن»، لهجه کنی، پل تاریخی حاج «سلاعلی کنسی» و مهارت چیدن «خرمالو» یا به اصطلاح محلی «خرمالو چینی» در میراث فرهنگی آغاز یک اتفاق تازه در حفظ و نگهداری میراث ناملموس منطقه ۵ است.

تلاش برای ثبت آثار فرهنگی جدید

میراث فرهنگی ناملموس با گذشت زمان و از نسل‌های پیشین باقی مانده و بخشی از دارایی‌های فرهنگی مردم محسوب می‌شود. معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه ۵، سال گذشته با پیگیری ثبت میراث معنوی و ناملموس محله‌های تاریخی و قدیمی میراث فرهنگی، گام جدیدی در حفظ این آثار برداشته است. «سیدحسین دلبری»، معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه ۵، در این باره می‌گوید: «یکی از وظایف اصلی ما در محله‌های تاریخی تهران، حفظ میراث فرهنگی است. در این میان بخش‌های زیادی از فرهنگ این محله‌ها به شکل ناملموس است مانند اشعار، موسیقی‌مهارت خاص، آشپزی، هنر صنایع دستی و به‌شمار می‌روند که قابل ثبت و ضبط هستند، ولی ملموس نبوده و قابلیت ذخیره در محل فیزیکی مانند «موزه» را ندارند. سال گذشته، اداره گردشگری معاونت فرهنگی و اجتماعی، موفق شد تا ۵ اثر معنوی و ناملموس منطقه را که مربوط به محله‌های حصارک و کن بودند، به ثبت برساند و خوشبختانه این فرآیند هم چنان ادامه دارد و امیدواریم امسال نیز آثار بیشتری را به ثبت برسانیم.»

ثبت آثار معنوی و رونق گردشگری

این روزها ثبت و ضبط آثار معنوی از اهمیت زیادی برخوردار است. متأسفانه بیهوشی زندگی شهری، صنعتی و در کنار آن فن آوری موجب شده تا این آثار از یادها برود و نسل جدید آشنایی کمی با آنها داشته باشد. تا به امروز، بیش از هزار و ۴۰۰ مورد میراث ناملموس در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است که این امر رتبه کشورمان را در ثبت این آثار در سازمان جهانی «یونسکو» ارتقا داده است. «فاطمه ولدی»، مدیر گروه گردشگری محله حصارک، در این باره می‌گوید: «فرهنگ، یک روزه به دست نمی‌آید، در نتیجه باید آن را حفظ کرد. میراث فرهنگی از گذشته، به ما رسیده و تنها یک کالا و یا یک رسم و آیین نیست، میراث معنوی بیشتر به‌صورت شفاهی به ما منتقل شده است. خوشبختانه هنوز در محله‌هایی مانند حصارک، کن و «بساغ فیض»، پیر مردها و ببرزن‌هایی زندگی می‌کنند که یادگارهای فرهنگی گذشته را به یاد دارند. بسیاری از این میراث ظرفیت جذب گردشگر را دارد و می‌تواند در صنعت گردشگری محلی تأثیرگذار باشد. ثبت، معرفی و ترویج آنها می‌تواند موضوع گردشگری محلی را رونق بخشد.»

عکس: علیرضا فهیمی

آیین «سنگ زنون» در عزاداری محرم: شماره ثبت ۲۱۰۰
سنگ بر سینه و جان

محله قدیمی کن که از ۵ بخش «سراسیاب»، «اسماعیلان»، «بالان»، «میان ده» و «دار قاضی» تشکیل شده است، جلوه‌گاه سنت‌های دیرین محلی و اجرایی آیین‌های «محرم» است. رسم محرم و عزاداری این محله سال‌هاست که زبان‌زد خاص و عام است. هر ساله، جماعت زیادی برای دیدن این مراسم راهی کن می‌شوند. هر ۵ محله کن، یک «حسینی» جداگانه دارد و هر کدام با منش و رسم و آیین خود، میزبان عزاداران حسینی می‌شوند. طعام سفره «امام حسین (ع)» از ابتدای محرم تا پایان محرم در حسینی‌ها پهن است و روزانه بیش از هزار تا ۲ هزار نفر مهمان این سفره می‌شوند. در این میان، آیین سنگ زنون در محله کن از جمله آیین‌های عزاداری باسابقه است. قدیمی‌ترها قدمت آن را بیش از ۸۰ سال معرفی می‌کنند. سال گذشته، «امین نورقریان»، دبیر گروه فرهنگی کن قدیم، در یک حرکت نمادین پس از سال‌ها این آیین را به کمک اهالی بر گزار کرد و خوشبختانه با پیگیری‌های اداره گردشگری شهرداری منطقه به ثبت ملی رسید. در مراسم سنگ زنون، عزاداران به نشانه اندوه با برهم زدن دو چوب یا سنگ و خواندن مرثیه در عزای سالار شهیدان، به سوگ

می‌نشینند. این مراسم از دیرباز مورد توجه اهالی کن بوده و این آیین، نمادی از سنگ بر سر زدن به نشانه عزاست و به قولی، دیگر اهالی محله‌های کن با سنگ زنی به زیارت اهل قبور می‌روند تا یادآور واقعه عاشورا شوند. در ایام گذشته، این مراسم با سنگ‌های یک دست انجام می‌شد و امروز اهالی کن، به جای سنگ، با کوبیدن ۲ چوب استخوانه ای شکل یک‌دست که از پیش درون روغن مخصوص قرار گرفته تا صدایی شبیه به سنگ زدن به خود بگیرد، عزاداری می‌کنند و پس از آن نوحه‌خوانی، سینه زنی و بقیه مراسم تا اذان ظهر ادامه می‌یابد. در این میان، خاتم‌ها در حسینی‌ها مشغول عزاداری هستند و تنها برای «شام غریبان» به داخل محله می‌روند. این آیین بیشتر در محله بالون کن رواج داشته و سال گذشته به‌صورت نمادین بر گزار شد و دسته سنگ زنی از حسینی‌ها محله سراسیاب به سوی محله اسماعیلان و بالان حرکت کردند و در قالب هیئت سنگ زنی به میدان ده و پس از آن در حسینی «نور» محله در قاضی، مصیبت اهل بیت را به سوگ نشستند. امسال نیز قرار بود دوباره دسته سنگ زنون در محله حرکت کند که متأسفانه به سبب شیوع ویروس «کرونا» امکان پذیر نیست.

لهجه کنی: شماره ثبت ۲۱۰۳
گویش کنی برگرفته از زبان تاتی

زمانی که «آقا محمد خان قاجار» «تهران» را پایتخت رسمی «ایران» اعلام کرد، کوشید گویشی که تلفیقی از زبان «ترکی» و گویش «شیرازی» بود در تهران جا بیندازد. تا زمانی که برادرزاده‌اش «فتحعلی شاه»، زمام حکومت را به دست بگیرد، زبان تهرانی‌ها بیشتر همان زبانی بود که اهالی کن و «سولقان» و «شهمیران» از آن استفاده می‌کردند. کم کم این گویش منسوخ و زبان

تهرانی جایز را گرفت. ریشه زبان کنی را باید در زبان «تاتی» جست‌وجو کرد. زبان تاتی که از قدیم در ایران وجود داشته از «قزوین» آغاز می‌شود و از «الموت» تا «طالقان» و روستاهای قدیم «کرج» و همچنین روستاهای جاده «چالوس» رواج داشته است. این زبان و گویش در روستاهای کن، سولقان، «کشار»، «ندان»، «امامزاده داود(ع)» و «کیکا» تا «شمرون» و «تجریش» تا «لوانسات» و «اوشان» و «فشم» نیز به‌عنوان لهجه اصلی مردم محسوب می‌شد. تفاوت این گویش‌ها در زیر و زبر بود، اما ریشه یکسانی داشتند. در گویش کنی، بیشتر کلمات شکل و فرم خودش را داشت. برای مثال، کلمه «آغسته» یعنی پر و لبریز. مانند مصرع «دلم آغسته غم می‌شه وقتی دنیی (دل) پر از غم می‌شود وقتی تو نیستی». در گفت‌وگو با پیرمردها و پیرزن‌های محله هنوز هم گویش کنی رایج است.

نان جوز حصارک: شماره ثبت ۲۱۰۳
شیرینی‌های منحصر بفرد

در گذشته‌ای نه چندان دور، با گذر از کوی و برزن روستاهای منطقه ۵، بوی نان محلی به مشام می‌رسید، زمانی که عطر خوب نان تازه پخته شده از چند فرسخی خانه‌هایشان به مشام می‌رسید، تکنولوژی تنورها را نیز با خود بلعیده‌اند و دیگر در کمتر روستایی زنان به پخت نان‌های محلی و تنوری می‌پردازند. با این وجود، هنوز اهالی حصارک، طعم خوش نان جوز را فراموش نکرده‌اند. قدیمی‌ترهای محله به خوبی روش پخت نان را به یاد می‌آورند. نانی ساده اما خوشمزه و خوش پخت. نان جوز حصارک سال گذشته به ثبت ملی رسد. روش تهیه این نان بسیار ساده است. خمیر نان را با آرد و شیر آماده می‌کردند و پس از اینکه کامل‌وز می‌دادند، پیش از اینکه داخل تنور بگذارند، خمیر را با «پیاز داغ» و «گردو» طعم‌دار می‌کردند. در گذشته، در بیشتر خانه‌های محله حصارک، تنور بود و هر صبح بوی خوش نان تازه به مشام می‌رسید. هنوز هم بعضی از زنان خوش ذوق محله این نان را در فر می‌پزند. غذاها و شیرینی‌های محلی زیادی قرار است با پیگیری اداره گردشگری منطقه ۵ به ثبت برسند. اهالی این محدوده در غرب تهران به سبب اینکه بیشتر به شغل باغداری و کشاورزی مشغول بودند، غذاها و مواد غذایی خاص و منحصر بفرد زیادی داشتند. برای نمونه می‌توان به شیرینی «مغز پفک» اشاره کرد که به مرحله ثبت در میراث فرهنگی نزدیک می‌شود. ترکیبی خلاقانه از «توت خشک» و گردو که برای روزهای سرد زمستان آماده می‌شد.

پل تاریخی حاج محمد علی کنی: شماره ثبت ۳۱۹۲۷
پل قبری یادگار گذشتگان

قدمت پل تاریخی کن به دوران قاجار بر می‌گردد و به‌عنوان مسیر ارتباطی اهمیت خاصی بین مردم داشت چون مسافران و زائران زیادی که برای زیارت امامزاده داود(ع) راهی غرب تهران می‌شدند از روستای کن می‌گذشتند. تنها مسیری هم که مردم می‌توانستند از روی رودخانه کن به سوی روستای امامزاده داود(ع) بروند همین پل آجری بود. به گفته اهالی، پل از استحکام خوبی برخوردار بود. چون اگر محکم نبود، نمی‌توانست در برابر آب رودخانه کن دوام بیاورد به‌ویژه در فصل بهار که رودخانه چندین بار طغیان می‌کرد. از اواخر اسفند ماه تا پایان خرداد ماه، آب رودخانه کن بالا می‌آمد و اگر پل استحکام لازم را نداشت تا به امروز دوام نمی‌آورد. ۳ سیل بزرگ توانست این پل را از بین ببرد. متأسفانه طی سال‌های اخیر به سبب مرمت غیراصولی، پایه‌های پل سنگین شده و بهار سال گذشته بر اثر طغیان رودخانه، بخشی از پل فروریخت. پل حاج محمدعلی درست در میان باغ‌ها و بر روی رودخانه بنا شده و شکل و معماری جالبی دارد. ۲ دهانه با شیبی بسیار تند ۲ طرف رودخانه را به هم وصل می‌کند. این پل به همت مردی به نام حاج محمدعلی بنا شده تا روستاییانی که برای فروش بار می‌خواهند به شهر بروند مسیر رودخانه را به آسانی پشت سر بگذارند. بهار سال ۱۳۹۹، شهرداری منطقه ۵ با کمک سازمان میراث فرهنگی و آثار تاریخی، کار مرمت و بازسازی پل آجری کن را آغاز کرده است.

مهارت خرمالو چینی: شماره ثبت ۲۰۹۹
لذت چیدن خرمالوی خوش رنگ و لعاب

محله کن علاوه بر تاریخ کهنش به میوه‌هایش نیز معروف است. فصل پاییز که فصل میوه خرمالو است، اگر گذرستان به میوه‌فروشی‌های سطح شهر افتاده باشد، بی‌شک کاغذ سفیدی را که بر روی آن نوشته «خرمالوی کن» دیده‌اید. هر چند در کنی بسودن این خرمالوها می‌توان تردید کرد، اما به آسانی می‌توان فهمید که خرمالوی کن تا چه اندازه میان مردم جا افتاده و آن را به‌عنوان میوه‌ای با کیفیت پذیرفته‌اند.

برای همین، بی‌اغراق باید پذیرفت خرمالوی پاییزه کن دست کمی از توت بهار‌اش ندارد. همین شهرت موجب شده است تا اندک باغ‌دارانی که با توسعه شهر خیری از باغداری ندیده‌اند، هنوز تعصب‌شان را نسبت به نگهداری از درخت این میوه شیرین حفظ کنند. هر سال با آغاز ماه آبان، فصل چیدن خرمالو آغاز می‌شود و تا پایان آذرماه ادامه دارد. مهارت در چیدن میوه خرمالو بسیار اهمیت دارد. این میوه به سبب ظرافت اگر در حین چیدن صدمه ببیند، نمی‌تواند به خوبی در بازار عرضه شود. باغداران با سطل‌های آهنی از نردبان بالا می‌روند و پس از اینکه سطل‌ها را از خرمالوی خوش‌رنگ پر می‌کنند، سطل را با طناب به سمت پایین می‌فرستند. فصل پاییز، باغ‌های محله کن دیدنی است. روی هر درختی یک باغدار نشسته و با دقت میوه‌های خرمالو را می‌چیند. متأسفانه این سال‌ها بیشتر کارکن اتباع خارجی این کار را انجام می‌دهند و این مهارت در بین فرزندان باغداران روبه فراموشی است.

مطالعه

همشهری محله از فرسودگی ساختمان‌های منطقه ۹ دلایل کندی نوسازی این ساختمان‌ها گزارش می‌دهد

این

۱۱ هزار و ۸۸۹

پلاک فرسوده

سدر جعفریان

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های محله‌های قدیمی «تهران» که با گذر زمان نمود بیش‌تری پیدا می‌کند، فرسودگی است. محله‌هایی که روزگاری را با غنای فرهنگی پشت سر گذاشته‌اند و اما اکنون غبار کهنگی، جذابیتشان را پوشانده است و ناکارآمدی‌شان را به رخ می‌کشند. محله‌های منطقه ۹ نیز سال‌هاست که با توجه به قدمتشان، از فرسودگی و فشرده‌گی بسیار رنج می‌برند و شهروندان در آن، بار این فرسودگی را به دوش می‌کشند. باری که گاه حادثه آفرین است و گاه با ایجاد اغتشاشات بصری، کسب و کار را از رونق می‌اندازد. آن هم در شرایط دشوار اقتصادی که بسیاری از کارشناسان شهرسازی، اقتصاد نابه‌سامان و تورم‌شتابان را مهم‌ترین مانع نوسازی محلی می‌دانند. با این حال، مدیران شهری منطقه با همکاری دفاتر «توسعه‌ای محلی» و سرمایه‌گذاران بر آن هستند تا آمار بهسازی و معاصرسازی در محله‌های هویتی منطقه را افزایش دهند و از مشارکت بخش عمومی و خصوصی بیش‌ترین بهره‌ر را ببرند. در این گزارش به بررسی کمی و کیفی بافت‌های فرسوده به تفکیک محله‌ها و نواحی منطقه می‌پردازیم و آن را از نظر کارشناسان شهرسازی و مدیران شهری ارزیابی می‌کنیم.

دفاتر توسعه محلی از سال ۱۳۸۶ با رویکرد توجه به وضعیت کالبدی و اجتماعی محله‌ها، برنامه‌ریزی شهری و اجرای نوسازی، فعالیت خود را آغاز کردند و از دفاتر «سهیلگری» به دفاتر «خدمات نوسازی» و سپس به دفاتر «توسعه‌ای محلی» تغییر نام دادند تا بیش از پیش بر «محله محور» بودن طرح‌های عمرانی پایتخت تأکید شود. از سال ۱۳۹۷، دفاتر توسعه‌ای محلی منطقه ۹، به‌صورت ناحیه‌ای به ارائه خدماتی مانند نوسازی و بهسازی محله و تأمین خدمات شهری، توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی محله، ظرفیت‌سازی، نظارت و پایش محله‌ها، آگاهی‌رسانی (برگزاری جلسه، همایش، جشنواره و نمایشگاه)، شناسایی افراد، نهادها و مراکز بالقوه و فعال، اعتمادسازی و ارزیابی پرداخته‌اند. در حال حاضر، محله‌های «استادمعین»، «دکتر هوشیار» و «شهید دستغیب»، در دفتر توسعه‌ای محلی ناحیه یک و محله‌های «امامزاده عبدالله(ع)»، «مهرآبادجنوبی»، «شمشیری» و «سراسیاب» در دفتر توسعه‌ای محلی ناحیه ۲ مورد پردازش اطلاعات و پایش قرار می‌گیرند تا روند نوسازی شتاب بگیرد.

۲۴هکتار بافت فرسوده در محله‌های ناحیه یک

محله‌های ناحیه یک دفتر توسعه‌ای محلی شامل استاد معین، دکتر هوشیار و شهید دستغیب است. مساحت کلی ناحیه یک، ۲۷۰ هکتار با جمعیت ۷۷ هزار نفر است. ۷۴ هکتار از این مساحت با جمعیت ۳۴ هزار نفر در محدوده بافت‌های فرسوده قرار دارد. به بیانی دیگر، ۲۷ درصد از ناحیه یک را بافت فرسوده در بر گرفته است. با یک نگاه

جزیی‌تر می‌توان دریافت که محله استادمعین در ضلع غربی ناحیه با ۱۰۴ هکتار مساحت، ۱۸ هزار و ۵۲۳ نفر جمعیت دارد. از این مساحت کلی ناحیه ۸ هکتار با ۶۷۰ پلاک فرسوده است که درصد فرسودگی ناحیه را به ۶۷ درصد می‌رساند. محله دکتر هوشیار در نیمه شرقی ناحیه قرار دارد که از آن به‌عنوان محله پیش‌تاز در نوسازی یاد می‌کنند. این محله با ۱۰۵ هکتار مساحت، ۳۶ هزار و ۳۹۴ نفر جمعیت دارد که مساحت بافت فرسوده آن ۲۹هکتار با ۲ هزار و ۱۰۰ پلاک است. رتبه دوم محله فرسوده در ناحیه یک به همین محله دکتر هوشیار اختصاص دارد که البته ارائه بسته‌های تشویقی نوسازی نیز در این محله بسیار تأثیرگذار عمل کرده است. به‌گونه‌ای که آمار ۸ درصد فرسودگی آن را در یک سال گذشته، نسبت به مدت مشابه، کاهش داده است. محله شهید دستغیب با مساحت ۶۱ هکتار از مساحت محله با ۲ هزار و ۹۸۰ پلاک در وضعیت فرسودگی کامل قرار دارند که به تعبیری ۱۷ هزار نفر در این محدوده فرسوده سکونت می‌کنند. پرتراکم‌ترین محله ناحیه یک، این روزها با بیش از ۶۰ درصد فرسودگی در ناحیه، مسیر صعودی نوسازی را با سرعت متوسطی تجربه می‌کند.

صدور پروانه اگر در هر محله یک ماه طول می‌کشد، ممکن است این بازه زمانی درباره صدور پروانه پلاک‌های محله امامزاده عبدالله(ع) به ۳ ماه هم برسد

در حال حاضر، محله دکتر هوشیار با ۶۳ درصد، محله شهید دستغیب یا ۵۲ درصد و محله استادمعین با ۳۲ درصد به‌ترتیب بیش‌ترین نوسازی‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.

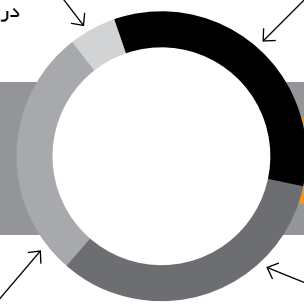
۸۶هکتار بافت فرسوده در محله‌های ناحیه ۲

محله‌های ناحیه ۲ دفتر توسعه‌ای محلی، شامل امامزاده عبدالله(ع)، مهرآباد جنوبی، شمشیری و سرآسیاب است که جزو قدیمی‌ترین محله‌های منطقه و پایتخت به شمار می‌آید. محله امامزاده عبدالله(ع) در ضلع غربی ناحیه یک با مساحت ۱۲۵ هکتار و ۱۹ هزار ۷۹۰ نفر جمعیت قرار دارد. از محله، ۱۷ هکتار امامزاده عبدالله(ع) هستند که جمعیتی بالغ بر ۸ هزار و ۵۰۰ نفر را در خود جای داده‌اند. البته محله امامزاده عبدالله(ع) با توجه به جاذبه مذهبی و تاریخی که دارد، روند نوسازی از حدود سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۷ با توجه به قانون ممنوعیت ساخت وساز در حریم آستان مقدس امامزادگان، متوقف ماند. این قانون اواخر سال ۱۳۹۷ لغو شد تا دوباره ساخت وساز جان بگیرد. محله مهرآبادجنوبی با ۸۸ هکتار مساحت و ۲۳ هزار و ۶۷۲ نفر جمعیت، فرسوده‌ترین محله ناحیه ۲ به شمار می‌آید. ۲۴ هکتار مساحت با ۱۶۴ پلاک فرسوده در این محله ثبت شده است که در نتیجه خطرات ناشی از بافت‌های

۴۷٪

فرسودگی در منطقه ۹ به جز محدوده فرودگاه و پادگان‌ها ثبت شده‌است.

وضعیت املاک فرسوده در منطقه ۹

۴۷٪

فرسودگی از کل منطقه در ناحیه ۲ وجود دارد.

۱۴٪

فرسودگی از کل منطقه در ناحیه یک دیده می‌شود.

نگاه کارشناس

کیفی‌سازی به اندازه نوسازی مهم است

مهدی امانی، رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای شهر تهران

احیا و نوسازی بافت‌های فرسوده در پایتخت یکی از مهم‌ترین چالش‌های مدیریت شهری و دولت است که «محمد سالاری»، رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری شورای شهر تهران، با تأکید بر آن می‌گوید: «تصویب سند بازآفرینی شهری در سال‌های اخیر از سوی دولت، روزنه امیدی است تا سایه فرسودگی را از شهرها و محله‌ها کنار بزنیم. البته لازم عملیاتی شدن آن، ارائه و تعیین شیوه‌های مشارکت و همکاری بخش‌های مرتبط با موضوع نوسازی است. الگوی مشارکت و تعامل اگر مشخص شود و با پیوسته‌های پژوهشی و کارشناسی همراه باشد می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی شهروندان و احیای محله‌هایی که در فرسودگی فراموش شده‌اند، امیدوار بود. البته حمایت و فراهم آوردن بسترهای مناسب برای بازسازی‌های عمرانی نیز قابل توجه است. حمایت‌هایی مانند ارائه بسته‌های محرک ویژه مالک و سرمایه‌گذار،

تجمع را پیشنهاد می‌دهند. البته تجمع پلاک‌ها نیز پیش از هر اقدامی به بسترسازی فرهنگی و اجتماعی نیاز دارد. چراکه افزایش تراکم جمعیتی در یک پلاک در کنار همه محاسن می‌تواند زمینه‌ساز بروز مشکلاتی مانند اختلافات حقیقی و حقوقی باشد. از این روست که یکی از مهم‌ترین وظایف کارشناسان دفاتر توسعه‌ای محلی، ارائه مشاوره‌های رایگان است.»

دیدگاه

نوسازی با توجه ویژه به هویت‌ها

امیر عزیزدوست، مدیر دفتر توسعه‌ای محلی ناحیه یک منطقه ۹

از سال ۱۳۹۶ که موضوع «بازآفرینی شهری» در دستور کار دولت و مدیریت شهری قرار گرفت، مقرر شد در مدت ۵ سال با اختصاص بودجه‌های متناسب به فعالیتهای کلیدی عمرانی، نوسازی تهران به‌عنوان پایتخت پرداخته شود. همچنان که زلزله‌خیز بودن شهر یکی از مهم‌ترین عوامل هکتر بافت فرسوده کالبدی و ساختاری آن معرفی شده است. در این میان، منطقه ۹ که در غربی‌ترین زاویه شهر جای خوش کرده، رتبه هشتم اجرای طرح‌های نوسازی اینیه در تهران را به خود اختصاص داده است. رتبه‌ای که به گفته «مهدی امانی»، کارشناس شهرسازی و معماری، بیانگر ۲ موضوع مهم است. از این موضوع، استقبال از نوسازی را کاهش داده است. این میان برخی شهروندان از تأمین نشدن پارکینگ حداکثری و یا متضرر شدن ملکشان در حاشیه طرح‌های تعریض معابر به‌عنوان مشکلاتی یاد می‌کنند که سرعت نوسازی را از شتاب می‌اندازد.

تجمع را پیشنهاد می‌دهند. البته تجمع پلاک‌ها نیز پیش از هر اقدامی به بسترسازی فرهنگی و اجتماعی نیاز دارد. چراکه افزایش تراکم جمعیتی در یک پلاک در کنار همه محاسن می‌تواند زمینه‌ساز بروز مشکلاتی مانند اختلافات حقیقی و حقوقی باشد. از این روست که یکی از مهم‌ترین وظایف کارشناسان دفاتر توسعه‌ای محلی، ارائه مشاوره‌های رایگان است.»

امیر عزیزدوست، مدیر دفتر توسعه‌ای محلی ناحیه یک منطقه ۹

چرا نوسازی شتاب نمی‌گیرد؟

«سمیه قزوینی»، مدیر دفتر توسعه‌ای محلی ناحیه ۲ منطقه ۹، از الگوی اختصاصی نوسازی در هر محله و منطقه می‌گوید: «روند نوسازی در هر محله و منطقه، الگوها، محدودیت‌ها و امتیازهای ویژه خود را دارد. برای مثال، صدور پروانه اگر در هر محله یک ماه طول می‌کشد، ممکن است این بازه زمانی درباره صدور پروانه پلاک‌های محله امامزاده عبدالله(ع) به ۳ ماه هم برسد و آن به سبب استعلامی است که باید کارشناسان شهرساز با توجه به محدودیت حریم ارتفاعی از فرودگاه بین‌المللی «مهرآباد» بگیرند. بنابراین، این الگوها نباید سبب خستگی و ناامیدی گروه مالکان یا سرمایه‌گذاران شود. از سویی نوسانات بازار و آشفته‌گی اقتصاد، مانع اصلی اجرای نوسازی در پلاک‌های شخصی معرفی شده‌اند که برای رفع این مشکل، کارشناسان دفاتر توسعه‌ای محلی، راهکار

آن هم در محله‌هایی که بخشی از تاریخ و رضایت کافی داده باشند.»

● صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
● سردبیر: افشین امیرشاهی

● دبیر تحریریه: زکیه سعیدی
● تحریریه: مهدی اسماعیل پور / مریم باقرپور / سمیرا باباجانیور / ثریا روزبهانی / سحر جعفریان / فاطمه نصیریها

● مدیر هنری: کامران مهرزاده
● صفحه آرایی: محمدرضا محمدی تاش / علی حسینی / امیلاد رفیقتی / فائزه توکلی
● حروفچینی و تصحیح: منیژه خسروآبادی / اعظم آجوربندیان / فهیمه شیرازی

● نشانی: خیابان ولی عصر (عج) نرسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● کد پستی: ۱۹۶۶۵۳۳۸ ● صندوق پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● تلفن: ۰۲۳۰۲۳۱۰۰ ● دورنگار: ۰۲۳۰۲۳۴۸۸

شهرزاد خبرنگار

مزاحمت واحدهای صنفی

منطقه ۵ بلوار «تعاون» یکی از معابر پرتردد ناحیه ۲ منطقه ۵ است. اما واحدهای صنفی و دستفروشان عبور و مرور را برای شهروندان و بهویژه عابران پیاده سخت کرده‌اند. آنها با قرار دادن وسایل خود در مسیر رهگذران موجب می‌شوند تا جان شهروندان به سبب ورود به مسیر سواره‌رو به خطر بیفتد. با وجود برخوردهای شهرداری وضع این محدوده اصلاح نشده است.

پروانه علیپور
بلوار تعاون

چاله‌ای که پر نشد

منطقه ۹ چندی پیش در خیابان «استاد معین» تقاطع «دستغیب»، مسیر جنوب به شمال، چاله بزرگی ایجاد شده بود که مسئولان به جای پر کردن چاله، تنها اطرافش سطل زباله ای را قرار داده بودند. این کار سبب ایجاد ترافیک و به خطر افتادن جان شهروندان شده بود. این وضع تا چند روز ادامه داشت. کاش مسئولان با توجه به تردد بالای شهروندان از این مسیر به چنین موارد، زودتر رسیدگی کنند.

آرش واشقانی فراهانی
محلله استادمعین

در دسر تردد با اتوبوس‌ها

منطقه ۲۱ مشکل اتوبوس‌های شهرک «دریا»- مترو «صادقیه»، «تهرانسر» شرقی - مترو صادقیه و شهرک دریا - «آزادی»، گویا حل شدن نیست. چون تعداد اتوبوس‌های این خطوط کم است و بین ساعت‌های ۱۵ و نیم تا ۱۶، باید بیش از نیم ساعت منتظر بمانیم تا شاید اتوبوسی سر برسد. آن هم اتوبوس‌های که به سیستم سرمایشی مجهز نیستند و مجبوریم گرما را هم تحمل کنیم. کاش مسئولان بیشتر نظارت کنند.

ایمان مولودی
محلله تهرانسر

خودروها کم هستند

منطقه ۲۲ امسال اجازه ورود خودروها به بوستان «چیتگر» داده نمی‌شود و قرار بود در مقابلش تعدادی خودرو برقی برای جابه‌جایی مسافران در نظر بگیرند. اما تعداد این خودروها بسیار کم است و پاسخگوی شهروندان مراجعه‌کننده نیست. کاش مسئولان براساس وعده‌ای که داده بودند، عمل می‌کردند و اگر اجازه ورود خودرو نمی‌دهند، حداقل امکانات را بیشتر کنند.

ایمان کاشانی
محلله چیتگر

هویت

داستان برج قدیمی نگهبانی

«جی» نام روستایی بزرگ در عهد «ناصری» با شیوه ساخت «قلعه» در جنوب غربی تهران کنونی بوده است که هنوز هم بقایایی از آن در کوچه‌پسکوپچه‌های مناطق ۹، ۱۰ و ۱۱ دیده می‌شود. این قلعه ۹۰۰ ساله با دیوارهایی به ارتفاع ۴ مترمربع از شرق به خیابان «قزوین»، از غرب به خیابان «بهتر»، از شمال به خیابان شهید «سبحانی» و از جنوب به خیابان امامزاده عبدالله (ع) گسترده شده بود که ۴ برج نگهبانی در ۴ سوی آن فعالیت داشت. یکی از برج‌های نگهبانی در پادگان جی، خیابان هرمزان، همچنان دیده می‌شود و شاید کمتر کسی از تاریخ آن مطلع باشد. برج‌هایی که سربازان دوره‌های حکومتی مختلف، به نوبت در آن قرار می‌گرفتند تا ورود و خروج افراد را به قلعه کنترل کنند. به مرور زمان که پادگان جی در ضلع غربی آن ساخته شد، یکی از برج‌های نگهبانی در پادگان، بنا به ضرورت نظامی و امنیتی، قرار گرفت. بعدها پادگان نظامی ارتش که با آغاز ساخت‌وسازهای ۵ دهه اخیر در این روستا جای گرفتند، از جمله مهم‌ترین بخش‌های آن بودند.

آیا می دانستید

ورزشگاه آزادی در زمین‌های خرگوش دره

آیا می‌دانستید مجموعه ورزشی «آزادی» در بیابان‌های غرب تهران و منطقه «خرگوش دره» در جنوب غربی «کن» ساخته شده است. در اصل، این محدوده تا سال ۱۳۴۶ بیابان بود و پس از آن ورزشگاه آزادی، با معیارهای بین‌المللی و برای بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ در زمینی به مساحت ۱۴۱ هزارمترمربع ساخته شد. طراحی و ساخت این ورزشگاه را «عبدالعزیز فرمانفرمایان» برعهده گرفت و ۲۶ مهرماه ۱۳۵۰ تکمیل شد. اما در ۱۰ شهریورماه ۱۳۵۳ و همزمان با بازی‌های آسیایی سال ۱۹۷۴ میلادی، در تهران به‌طور رسمی بازگشایی شد.

آموزشکده محلله

تهیه دستکش پلاستیکی در خانه

در ماه‌های اخیر و با پیشرفت سریع ویروس «کرونا»، تقاضای شهروندان برای خرید ماسک و دستکش افزایش یافته است. برای همین، این روزها یافتن این اجناس کمی سخت شده و اگر هم پیدا شود، قیمتش بالا است. اما می‌توان با چند راهکار ساده، دستکش‌های پلاستیکی ساخت و از آنها استفاده کرد. در اینجا، روشی آسان برای تهیه دستکش فریزری با هویه در خانه آموزش داده شده است.

وسایل مورد نیاز: کیسه پلاستیکی (از پلاستیک فریزر هم می‌توان استفاده کرد)، مازیک یا خودکار، هویه، قیچی یا تیغ.

شیوه تهیه: برای آغاز، یک کیسه پلاستیکی را آماده کنید. دست خود را روی آن قرار داده و با مازیک یا خودکار، دور تا دور آن خط بکشید.

تقویم محلله

در پهنه غربی پایتخت ۱۰ تا ۱۷ شهریورماه
اتفاق‌های زیادی افتاده که در زیر به برخی از این رویدادها اشاره شده است.

سیزدهم شهریورماه سال ۱۳۹۱، نخستین تاکسی «بیسیم بانوان» در منطقه ۹ راه‌اندازی شد. با توجه به تجربه موفق راه‌اندازی تاکسی بیسیم بانوان در شهر «تهران» و با هدف ارتقای ایمنی و تامین رضایت بانوان، شهرداری منطقه ۹ نسبت به راه‌اندازی این تاکسی در تقاطع خیابان «آزادی» - «استاد معین» اقدام کرد.

یازدهم شهریورماه سال ۱۳۸۶، پل هوایی عابریاده در سه راه استادیوم «آزادی» نصب شد. این پل ارتباطی دارای ۳ شاخه به ارتفاع ۱۳۵ متر و ۳ پلکان در ضلع غرب به شرق و جنوب تقاطع بود. با افتتاح این پل تردد عابران پیاده به ۲ طرف تقاطع آسان و دسترسی به استادیوم آزادی در روزهای برگزاری مراسم با ایمنی بیشتری صورت می‌گیرد.

دهم شهریورماه سال ۱۳۹۵، مراسم تشییع پدر شهیدان «اسداللهی» برگزار شد. کربلایی حاج «علی اسداللهی»، پدر ۳ شهید دفاع مقدس «اسدالله»، «هجتی» و «عبدالله» اسداللهی ملقب به «بولشه‌ها» ساکن محلله «وردآورد» منطقه ۲۱ بود و سال ۱۳۹۵ به سبب کهولت سن، دعوت حق را لبیک گفت و به جمع پسران شهیدش پیوست. پیکر مطهر پدر شهیدان اسداللهی پس از تشییع از مسجد «لمهدی (عج)» و بدرقه با شکوه در گلزار شهدای وردآورد در جوار پسران شهیدش آرام گرفت.

نیم‌نگاه

برای عاشقان حسین (ع) قلم می‌زنم

هرسال ماه «محرم» عطر و بوی دیگری دارد. دسته‌های عزاداری، تکیه‌ها، پرچم‌ها، علامت‌ها، ایستگاه‌های صلواتی، چای و خیلی چیزهای دیگر. از دیگر حس و حال‌های محرم، شعارنویسی پشت یا روی اتومبیل‌ها است. این کار را از ۱۰ سال پیش انجام می‌دهم و هر سال افراد بسیاری از غرب، شرق، جنوب و شمال تهران برای ماشین‌نویسی نزد من می‌آیند. کاری که انجام می‌دهم، جدای از نوشتن با خط‌های نستعلیق، شکسته و ثلث و... این است که نام مبارک ائمه را به‌صورت «لوگو» و طرح‌های گرافیکی برایشان می‌نویسم. همین کار مورد توجه شهروندان و به‌ویژه جوانان قرار می‌گیرد. چند سال پیش یک خانم که ظاهر مناسبی نداشت، آمد و گفت: «پشت ماشین من هم بنویس». من با تعجب به ظاهر او نگاه کردم. گفتم شما و ماشین نویسی؟؟ برایم تعریف کرد که در شب اول محرم، ماشینش را دزد برده و مرا در خیابان می‌بیند که در حال نوشتن نام «امام حسین (ع)» هستم. همانجا نیت می‌کند که اگر ماشینش پیدا شود، نام امام حسین (ع) را بر روی ماشینش بنویسد و خوشبختانه ماشینش پیدا می‌شود. امسال، سه شنبه‌ها عصر از ساعت ۱۸ تا ۲۱ در بلوار شهید «بهشتی» فاز یک و جمعه‌ها در شهرک «ایران خودرو» برای عاشقان حسین (ع) قلم می‌زنم.

حمیدرضا سارابی
خطاط تهرانسری